

KRONIKA MĚSTA KOLÍNA

1985

DÍL IV.

Schváleno radou
MěstNV Kolín
dne 28.4.87
usnesení č. 195

15.

PRŮMYSL

Dne 2.ledna 1985 v 6 hodin ráno zahájily práci tohoto roku všechny průmyslové závody našeho města, jak se už stalo dobrou tradicí, slavnostně. Do Tatry přišel na slavnostní zahájení nového pracovního roku vedoucí tajemník OV KSČ soudruh Josef Říha, který pozdravil Tatrováky na prahu nového roku projevem do závodního rozhlasu.

Tímto slavnostním nástupem do práce byl zahájen poslední rok sedmé pětiletky, který rozhodl o splnění celého pětiletého plánu a stal se důležitým přechodným obdobím, v němž se připravovaly a zajišťovaly kvalitativně nové a náročnější úkoly 8. pětiletého plánu.

Úkol průmyslové výroby, plánovaný na rok 1985, byl splněn na 102,5 % a objem výroby, vyjádřený v běžných cenách, dosáhl letos výše 6 699 967 000,- Kčs. Výroba nad plán představovala 161 miliónů korun a rovnala se výrobě ve všech průmyslových podnicích kolínského okresu za 6,4 pracovních dnů.

Plány výroby letošního roku splnily všechny závody, kromě závodu Elektrárna Kolín /97 % plnění, manko 2 508 000,- Kčs/, podniku Československá automobilová doprava /plnění 97,9 %, manko 470 000,-Kčs/ a závodu Cihelny Molitorov /plnění 98,3 %, manko 238 000,- Kčs/.

Proti srovnatelné skutečnosti roku 1984 vzrostl letos objem průmyslové výroby v kolínském okrese o 5,3 %.

Na vývoz dodaly závody a podniky zboží za 517 725 000,- Kčs, z toho činil vývoz do socialistických zemí 315 157 000,- Kčs a do nesocialistických zemí 212 568 000,-Kčs. V obou případech byl plán vývozu překročen, v prvním o 2,7 %, ve druhém o 2,9 %. Do socialistických zemí exportoval své výrobky nejvíce podnik Frigera Kolín /za 104,2 miliónů korun/, podnik Tesla Kolín /za 51,9 miliónů korun/ a Karborundum /za 69,5 miliónů korun/. Do nesocialistických zemí nejvíce vyvezly podniky Koramo Kolín /za 93,8 miliónů korun/ a závod Kara Starý Kolín /za 40,2 miliónů korun/. Proti minulému roku se zvýšil export z kolínských závodů a podniků do socialistických zemí o 6,3 %, do nesocialistických zemí o 8,9 %.

Výsledků v průmyslové výrobě kolínského okresu, které jsem výše uvedl, bylo letos dosaženo s průměrným přepočteným stavem 15 006 pracovníků, což bylo o 87 pracovníků méně, než předpokládal plán. Plánovaná produktivita práce na jednoho pracovníka byla splněna na 102,5 % a činila 376 582,- Kčs. Průměrná měsíční mzda jednoho pracovníka, která letos činila 2 969,-Kčs, byla proti plánu o 61,-Kčs nižší a proti skutečnosti roku 1984 o 44,-Kčs vyšší. Použitelný fond pracovní doby byl využit jen na 92,1 %; nejnižší využití vyká-

zal závod Pivovar Kolín /87,4 %/, nejvyšší podnik Cukrovary Kolín /94,8 %/. Neodpracované dny pro nemoc nebo úraz představují 5,5 % použitelného fondu pracovní doby. Z důvodu neomluvené absence nebylo odpracováno 4 921 dnů, což je 0,2 % z celkového použitelného fondu pracovní doby.

Koeficient směnnosti, to je poměr celkového počtu odpracovaných dnů dělníků k počtu dnů odpracovaných v první směně /tj. od 6 do 14 hod./, dosáhl letos ukazatele 1,228 a je nepatrně vyšší než vloni, ale ještě je stále hodně daleko od optimálního stavu, který by měl být aspoň 1,5. Nejvyššího koeficientu směnnosti, který vysoko přesahoval i ten optimální stav, dosáhl závod Lihovar Kolín, a to 1,922.

Plánovaný zisk byl splněn celkově na 106,7 % a dosáhl ve všech průmyslových závodech kolínského okresu výše 772 135 000,- Kčs.

Pracovní úsilí, iniciativa a socialistické soutěžení pomohlo pracovníkům kolínských průmyslových závodů splnit těžké úkoly plánu na letošní rok i úkoly celého sedmého pětiletého plánu před stanoveným termínem. Tak mohl například dne 4. října 1985 oznámit již ředitel závodu SOJA Kolín vedoucímu tajemníkovi OV KSČ Josefu Říhovi, že závod se vyrovnal se všemi úkoly sedmé pětiletky. Obchodní tiskárny Kolín splnily plán výroby, stanovený na 7. pětiletku, již 30. září 1985. Koramo Kolín splnilo úkoly 7. pětiletého plánu v hrubé výrobě dne 18. listopadu 1985, ve výrobě zboží 8. listopadu a ve výkonech 16. listopadu 1985; upravené vlastní výkony splnilo již 1. května 1985 a úkol v zisku už dokonce v roce 1984.

A nyní uvedu několik zpráv a poznámek k životu některých kolínských průmyslových podniků a závodů v letošním roce, jak se mi je podařilo shromáždit ze zpráv těchto závodů i z některých jiných zdrojů:

KONCERNOVÝ PODNIK TESLA KOLÍN

V roce 1985 stáli v čele podniku tyto vedoucí pracovníci: podnikový ředitel ing. Milan Fůrych, obchodní náměstek ing. Jiří Holub, ekonomický náměstek Stanislav Koděra, výrobní náměstek ing. Jiří Svoboda, CSc, rozvojový náměstek ing Jindřich Hlubocký, technicko-racionalizační náměstek ing. Petr Moravec, náměstek pro kádrovou a personální práci Václav Schlitzbauer, předseda celozávodního výboru KSČ Petr Kořínek, předseda závodního výboru Revolučního odborového hnutí Karel Naxera a předseda celozávodního výboru Socialistického svazu mládeže Jiří Halma. Dne 7. prosince 1985 byl na celozávodní výroční konferenci zvolen předsedou celozávodního výboru KSČ Josef Olišar, dosavadní předseda Petr Kořínek byl zvolen na městské konferenci Komunistické strany Československa v Kolíně zvolen předsedou městského výboru KSČ v Kolíně. Dne 31. prosince 1985 byl dosavadní podnikový ředitel ing. Fůrych jmenován ředitelem koncernového podniku Tesla Pardubice a na místo podnikového ředitele Tesly Kolín byl jmenován ing. Jiří Svoboda, dosavadní výrobní náměstek. Do funkce výrobního náměstka byl jmenován ing. Václav Kupr, dosavadní vedoucí provozu montáže.

V průběhu roku 1985 byly jednotlivé útvary podniku orientovány svými dílčími plány na průběžné rovnoměrné plnění plánu, v období přípravy plánu byly konkretizovány potřeby odběratelů, zpřesňovány úkoly, probíhalo zabezpečování materiálu, byl prohlouben vzájemný styk mezi zodpovídajícími útvary podniku a koncernu Tesla. V podniku Tesla Kolín byl přijat vstřícný plán v upravených vlastních výkonech a produktivitě práce. Celý pracovní kolektiv byl včas informován o náročných úkolech plánu. Výsledkem aktivity celého kolektivu pak bylo přijetí závazku na překročení rozhodujících úkolů, např. závazek na překročení výroby zboží o 7,1 miliónů korun, a zahrnutí zvýšených úkolů do programu intenzifikace výroby a odbytu v roce 1985. Závěr za přípravou plánu na rok 1985 byl proveden na aktivu technicko-hospodářských pracovníků za účasti zástupců složek na technicko-ekonomické konferenci v Českém Šternberku v dubnu 1985.

V průběhu 1.čtvrtletí byly všechny rozhodující úkoly plněny rytmicky a pravidelně i ve vzájemných vazbách. Od dubna bylo vlivem opoždění subdodávek komponentů z Tesly - Vakuová technika pro speciální úkol, který ovlivňuje cca 40 % produkce zboží, rytmické plnění plánu narušeno. Přes tyto nepříznivé podmínky, jež nebylo možno předpokládat, byly v podniku ukládány mimořádné úkoly a nápravná opatření, aby nepříznivé dopady byly co nejnižší. V podniku byla provedena náročná opatření v přesunu pracovníků, strojů, materiálního zabezpečení atd. a byly hledány možnosti náhradní výroby zboží. Výsledkem tohoto úsilí bylo překročení výroby zboží koncernovou metodou o 20 miliónů korun, což je ojedinělý výsledek

v oblasti řídicí a organizačské práce za dané situace zatím v celé historii podniku.

Účinnost řízení se projevila souborně v příznivém plnění plánovaných úkolů. Všechny úkoly rozhodně pro hodnocení výsledků hospodářské činnosti za rok 1985 byly splněny anebo příznivě překročeny.

Kvalita hlavních představitelů výrobních oborů se v průběhu roku 1985 zlepšila. Provozní spolehlivost hodnocení z údajů o poruchách u uživatelů stoupla o 7 % v průměru. Také problematice zásob byla v podniku věnována velká pozornost. Hlavních cílů v této oblasti bylo dosaženo splněním doby obrátu regulovaných zásob na 96,6 %.

Hlavní úkoly hospodářského plánu ovlivňující vývoj mzdových prostředků v roce 1985 byly velmi příznivě zajištěny. Překročení plánu upravených vlastních výkonů, dosažení lepších výsledků v rentabilitě k výrobním fondům a překročení exportních úkolů do SSSR a nesocialistických zemí vytvořily příznivé podmínky v nadplánované tvorbě mzdových prostředků. Růst produktivity práce zaznamenal i po provedené objektivizaci výkonových norem zvýšení proti plánu o 4,5 %. V období uplatnění II. etapy ~~ZEÚMS~~ ZEÚMS /Zdokonalená ekonomická účinnost mzdových soustav/ byl v podniku uplatněn brigádní způsob organizace práce a odměňování s velmi dobrým výsledkem.

V rámci ozdravných opatření v podniku byly provedeny akce v přestavbě hygienických zařízení, opravy střech, odhlučnění pracovních prostorů a rekonstrukce podlah a byl sestaven plán na ochranu životního a pracovního prostředí na 8. 5LP, který je součástí jednotlivých ročních kolektivních smluv.

V roce 1985 vyrobil podnik Tesla Kolín zboží za celkovou částku 446 400 000,-Kčs a dosáhl zisku za 152 700 000,-Kčs. Tím splnil plán výroby zboží na 103,9 % a tvorbu zisku na 106,8 %. Těchto významných výsledků bylo docíleno zejména těmito opatřeními: Prvním opatřením bylo důsledné stanovení úkolů na rok 1985, jejich prověrka z hlediska možností a zdrojů. Druhým činitelem byla pravidelná měsíční kontrola plnění plánovaných hospodářských úkolů a limitů, spojená se současnou analýzou odchylek. Třetím činitelem byly trvale udrženy vysoký podíl nových výrobků a přiměřený podíl technicky pokrokových výrobků. Podíl nových výrobků činil letos 48,3 %. Dalším činitelem byl příznivý vliv zvýšeného podílu zvláštní výroby na kvalitu výroby, který vyplývá ze zpřísněných kontrolních postupů a dodržování technologické kázně ve výrobě. Výsledkem opatření v oblasti kvality byl stále se snižující trend ztrát ze zmetků a reklamací. Proti rozepsanému limitu těchto ztrát ve výši 0,37 % byla skutečnost jen 0,32 %. Pátým činitelem bylo uspokojování potřeb odběratelů jak výrobky tak i náhradními díly. Zvláštní důraz byl kladen na překročení vývozu do socialistických zemí, který byl splněn na 108,7 %. Ne nepodstatným vlivem byla realizace II. etapy ZEUOMS, kde došlo k prověrce norem, což se příznivě promítlo do zvýšené produktivity práce a znamenalo další krok v intenzifikaci výrobního procesu.

V 7. pětiletém plánu byl stanoven cíl zabezpečit progresivní růst výroby na základě realizace rozvoje vědy a techniky, což mělo příznivý dopad na dosahování hospodářských výsledků, ale zároveň kladlo vysoké nároky na oblast řízení.

Inovační proces byl směřován do progresivních oborů významných pro národní hospodářství, které byly podniku stanoveny jako státní cílové programy. Vysoký podíl technických pokrokových výrobků znamenal, že si podnik cílevědomě vytvořil podmínky k dalšímu dynamickému rozvoji v 8.pětiletce. Tyto podmínky vytvořil využíváním a zaváděním technických a vědeckých poznatků do práce. Inovační frekvence v hlavních oborech odpovídaly stavu RVHP /Rada vzájemné hospodářské pomoci/ a v některých případech je předstihla.

V průběhu 7.pětiletky se dále prohloubilo koncepční řízení a upřesnila se pravidla vnitropodnikového řízení v oblasti hmotné zainteresovanosti a hospodaření jednotlivých středisek. Při vstřícném plánování se úkoly řešily s vyšší zainteresovaností a účastí pracujících podniku.

Účast pracujících na tvorbě, realizaci a kontrole plnění plánu byla vysoká. Sjednocujícími činiteli byly organizované skupiny a pracovní kolektivy. Nejpočetnější složkou byly členové Revolučního odborového hnutí, Komunistické strany Československa, Československé vědecko-technické společnosti, zlepšovatelé a vynálezci, Brigády socialistické práce a kolektivy zapojené do soutěže "dílna, provoz, odbor socialistické práce". V roce 1985 bylo uzavřeno na zabezpečení realizace plánu 374 závazků kolektivů a 802 osobních závazků jednotlivců. Přínosy měly stoupající tendenci a podstatným způsobem přispěly ke zvyšování efektivnosti ekonomiky podniku.

Při hodnocení vývojových tendencí, zejména kategorií, jež působí na vytváření podmínek pro budoucí hospodářskou činnost, lze vysledovat skutečnost, že hospodářský výsledek

byl dosahován důsledným řízením a vytvářením podmínek pro cílevědomou funkci výrobního organismu s potřebným předstihem.

V průběhu 7.pětiletky bylo nutno řešit disproporce mezi potřebou a dostupnými zdroji v pracovních silách. Až závěrem pětiletého období se situace zlepšila natolik, že podnik měl vyřešeny neožehavější problémy výrobní sféry. Pro krytí svých potřeb plánoval i rozvoj Středního odborného učiliště elektrotechnického.

V sedmé pětiletce přistoupil podnik v oblasti nasazování nových technologií k budování automatizovaných systémů výroby. V první řadě přikročil k modernizaci prvovýrobních etap a tak byl v roce 1984 dán do provozu výrobní úsek pro oblast plošného tváření a mezioperační dopravou a technologickým tokem řízeným počítačem, ve kterém jsou nasazeny některé progresivní stroje a pracoviště. V roce 1985 byl projekčně připraven obdobný předvýrobní úsek pro oblast soustružení a frézování. Jeho uvedení do provozu je plánováno na třetí rok 8.pětiletky. Z prvovýrobní oblasti je dále ve výstavbě a ve zkušebním provozu připravována lakovna s novou technologií elektroforézního nanášení nátěrových hmot. V oblasti montážních prací se pro 8.pětiletku plánuje modernizace provozu na montáž desek pro NC systémy. Řešení navrhuje nasazení nových osazovacích poloautomatů a testovacích zařízení. Ve větším rozsahu byla zavedena do výroby automatická ovíjecí pracoviště pro řídicí systémy a programované automaty.

Z těchto údajů lze usoudit, že koncernový podnik Tesla Kolín si vytvořil příznivé předpoklady pro další dalekosáhlý dynamický a efektivní rozvoj celé organizace.

Aktivní účast pracujících podniku se projevila ve zlepšení celopodnikového závazku a přínosem bylo i zlepšovatelství a vynálezecké hnutí. V roce 1985 podali zaměstnanci podniku 194 zlepšovacích návrhů a vynálezů.

Za pracovní iniciativu a pracovní výsledky byla řada pracovníků v roce 1985 vyznamenána.

Titul "Nejlepší pracovník Federálního ministerstva ~~energie~~ elektrotechnického průmyslu" dostal Jaroslav Ryšánek.

Vyznamenání Federálního ministerstva spoju, medaili "Za zásluhy o budování spoju" dostal Václav Famfulík.

Nejlepšími pracovníky výrobně hospodářské jednotky Tesla byli jmenováni Jaroslava Kubelková, Růžena Dejdová, Stanislav Suchý, Karel Neřold a Karel Kolář.

Titulem "Vzorný mistr výrobně hospodářské jednotky Tesla" byli vyznamenáni Miroslav Novotný, Zdeněk Doležal a Karel Sládek.

Čestný odznak vlády ČSSR a Ústřední rady odborů obdrželi ing. Jiří Holub, Václav Famfulík a ing. Jarmila Hradilová.

Čestné uznání vlády ČSSR a ÚRO dostal kolektiv konstrukčního rozvoje vedený ing. L. Doležalem, CSc, Brigáda socialistické práce /BSP/ střediska č. 493, vedená s. Dejdovou a BSP střediska č. 431 vedená s. Petrákem.

Titul "Průkopník socialistické práce" byl udělen ing. Václavu Kuprovi.

Státní vyznamenání "Za zásluhy o výstavbu" obdržela Eva Raková.

Zápisem do knihy cti ÚRO byla poctěna BSP ing. Chlubny.

Ing. Václav Ptáček byl vyznamenán sovětským čestným odznakem "Úderník XI. pětiletky". Toto vyznamenání propůjčuje za

vynikající pracovní úspěchy Ústřední výbor Komunistické strany Sovětského svazu, rada ministrů SSSR a ÚV Komsomolu. Ing. Ptáček je vedoucím vývojovým pracovníkem kolínské Tesly a zastupuje podnik v mezinárodních jednáních v rámci RVHP v oblasti vývojových prací programovatelných automatů.

V soutěži o putovní prapor družebního okresu Voskresensk se umístil podnik Tesla Kolín v I. pololetí 1985 na 3. místě a ve 2. pololetí 1985 na prvním místě.

V květnu 1985 byl koncernový podnik Tesla Kolín vyznamenán "Rudým praporem" ministra elektrotechnického průmyslu a Ústředního výboru odborového svazu pracovníků v kovoprůmyslu za výsledky docílené v roce 1984. Rudý prapor předali pracovníkům podniku Tesla Kolín na slavnosti v Kulturním domu pracujících v Kolíně náměstek ministra elektrotechnického průmyslu ing. K. Horváth, CSc, a zástupce Ústředního výboru odborového svazu KOVO J. Brázda. Slavnostnímu předání Rudého praporu byli dále přítomni zástupce krajského výboru KSČ ing. Skokan, vedoucí tajemník OV KSČ v Kolíně Josef Říha, generální ředitel výrobně hospodářské jednotky Tesla ing. Z. Konšel a členové skupiny delegace ministerstva strojírenského průmyslu SSSR v čele s A. S. Michajlovem. Za vysoké ocenění práce kolektivu kolínské Tesly poděkoval jménem všech pracovníků podniku ředitel ing. M. Fůrych.

Na mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně byl oceněn "Zlatou medailí" výrobek TOS Kuřim, jehož podstatnou částí je řídicí systém NS 570, výrobek kolínské Tesly.

KONCERNOVÝ PODNIK KORAMO KOLÍN

Koncernový podnik KORAMO Kolín je zapsán v podnikovém rejstříku u Obvodního soudu pro Prahu 1. jako podnik Chemopetrolu, koncernu pro chemický průmysl a zpracování ropy v Praze 8 - Libeň, Trojská 13. V roce 1985 byli odpovědnými představiteli podniku: podnikový ředitel ing. Jiří Herout, náměstek pro ekonomiku a obchod ing. Jan Novák, náměstek pro výrobu ing. Miroslav Pecka a náměstek pro techniku ing. Zdeněk Kočí.

Výrobky podniku Koramo Kolín patří především do obřů: pohonné látky, mazadla a ostatní výrobky z ropy a tvoří 99,74 % veškeré výroby zboží v podniku.

V podniku pracovalo v roce 1985 v průměru 815 pracovníků, z toho bylo 523 dělníků. V hlavní činnosti podniku odpracovali dělníci za celý rok 1 008 572 pracovní hodiny, z toho bylo 30 675 hodin přes časových. Na mzdách bylo všem zaměstnancům podniku v roce 1985 vyplaceno 33 351 000,-Kčs. Průměrný měsíční výdělek jednoho zaměstnance činil 3 393,-Kčs, dělníci si vydělali průměrně 3 310,-Kčs měsíčně, technicko-hospodářští pracovníci 3 841,-Kčs.

V průběhu roku 1985 došlo v podniku k osmi pracovním úrazům, z toho byl jeden těžký. Smrtelný ani hromadný úraz ani nemoc z povolání nebyla v podniku zaznamenána. Proti roku 1984, kdy se stalo v podniku 19 pracovních úrazů, byla situace letos na tomto úseku mnohem příznivější.

V roce 1985 podnik splnil a výrazně překročil všechny rozhodující ukazatele státního plánu i přes zvýšení úkolů ke

30.září 1985. K naplnění plánu přispěla rozhodující měrou iniciativa pracujících, kteří na počest XVII.sjezdu KSČ zpřesnili svoje závazky i závazek celopodnikový. Ke splnění plánu napomáhala i řada soutěží, organizovaných v rámci podniku. Byly to hlavně: soutěž dílen a výrobních oddělení, soutěž mistrů, vynálezců a zlepšovatelů, soutěž dílen a provozů socialistické práce, brigád socialistické práce, soutěž o bezúrazovost a řada dalších.

Zpřesněný celopodnikový závazek uzavřeli pracující podniku na: překročení plánu výroby zboží v objemu 1,28 miliardy Kčs o 12,5 miliónů korun, překročení plánu upravených vlastních výkonů v objemu 104,3 miliónů Kčs o 1 milión korun a objem 39 miliónu zisku přeplnit o jeden milión korun, překročení objemu exportu do nesocialistických zemí v objemu 77,3 miliónů korun ve franko cenách o 2 milióny, splnění vývozních úkolů do 15.prosince 1985, zajištění ověřovací výroby nového oleje OH-HV 46 v objemu 15 tun s cílem zařazení výrobku do prvního stupně jakosti, což zhamená přínos jednoho miliónu korun, a konečně na předčasné splnění celého 7.pětiletého plánu, a to upravených vlastních výkonů do 1.května 1985, výroby zboží do 8.listopadu 1985 a hrubé výroby do 18.prosince 1985.

Závazky byly splněny takto: výroba zboží byla překročena o 23,9 miliónů korun a závazek splněn na 191,6 %, upravené vlastní výkony byly vyšší o 2,19 miliónů korun, závazek splněn na 218,7 %; zisky byly vyšší o 3,8 mil.Kčs, závazek splněn na 385,1 % a v exportu do nesocialistických zemí bylo vyvezeno zboží za 87,8 miliónů korun a závazek tak splněn na 526 %. Olej OH-HV 46 v objemu 15 tun byl vyroben podle jakostních

parametrů pro 1. stupeň jakosti v měsíci prosinci a vyexpedován.

Splnění celopodnikového závazku bylo podmíněno splněním závazků jednotlivců i kolektivů. Brigády socialistické práce /BSP/ a pracovní kolektivy mimo jiné uspořily 1 960 tun topného oleje a 1 418 MWh elektrické energie. Provozy socialistické práce prvního a druhého provozu zhodnotily 3 960 tun odpadních splašků.

Hodnotné závazky uzavřelo a splnilo 52 kolektivů a 653 jednotlivců. Mezi soutěžícími kolektivy bylo 22 BSP se 372 členy, tři "Provozy socialistické práce", kolektiv soutěžící o titul "Dílna socialistické práce" a osm Komplexních racionalizačních brigád s 85 členy. Jednotlivci podle svých závazků odpracovali 685 brigádnických hodin při provozu pionýrského tábora a 5220 brigádnických hodin na pomoc výrobě. Šestnáct BSP se 271 pracovníky soutěžilo o bezúrazový provoz podle metody A.D. Basova a přispěly tak ke snížení pracovní neschopnosti v podniku. K podpoře a dalšímu rozvoji hnutí BSP se 22. října 1985 uskutečnil aktiv nejlepších pracovníků, členů BSP a KRB a zlepšovatelů. K propagaci hnutí zlepšovatelů byly uveřejňovány články v závodním časopise a v okresních novinách "Kupředu", nejlepší zlepšovatelé byli zveřejňováni na tabuli ctě v areálu podniku. Během roku 1985 podali zlepšovatelé v podniku 79 zlepšovacích návrhů.

Pracovník Korama soudruh Josef Podnecký, předseda celopodnikového výboru KSČ, byl ke dni 1. května 1985 na návrh Ústředního výboru KSČ, Ústředního výboru Národní fronty, vlády ČSSR a Ústřední rady odborů jmenován prezidentem republiky "Hrdinou socialistické práce" s právem nosit Zlatou hvězdu

hrdiny socialistické práce. Vyznamenání mu odevzdal generální tajemník ÚV KSČ a prezident republiky Gustav Husák v předvečer Prvního máje na slavnosti na Pražském hradě.

Rok 1985 byl z hlediska komplexního hospodaření a plnění plánu úspěšný. Podnik Koramo v průběhu roku realizoval ve své činnosti v oblasti řízení opatření stanovená generálním ředitelstvím Chemopetrolu, což příznivě ovlovnilo rovnoměrné i celkově komplexní zajišťování úkolů. Výrobní ukazatele státního plánu byly od počátku roku rovnoměrně plněny. V souladu s potřebami národního hospodářství byly průběžně překračovány ukazatelé hlavní výroby i výroby zboží. Jednalo se zejména o vyšší dodávky mazacích olejů pro tuzemsko i pro vývoz. Hlavní výroba i výroba zboží byly v průběhu roku upřesňovány rozpisem plánu v jednotlivých čtvrtletích v souladu se závěry čtvrtletních koordinačních porad. Celkový plán výroby zabezpečil v plném rozsahu sortiment potřebný v národním hospodářství. Výrobní proces probíhal bez vážných poruch i přes to, že výrobní zařízení je zastaralé a morálně i fyzicky opotřebované.

Výrobní proces byl negativně ovlivněn vyřazením filtrů FLUID na výrobním oddělení horkého kontaktu, které byly dodány zahraničním dodavatelem a pokazily se. Teprve po intenzivních jednáních a reklamacích byly filtry koncem roku znova uvedeny do provozu.

Výrobní sortiment byl zajišťován podle potřeb odbytových organizací: koncernového podniku Benzina v ČSR a národního podniku Benzinol na Slovensku.

Mimořádná pozornost byla věnována kvalitě veškeré produkce. Plán výrobků v prvním stupni jakosti byl splněn. Povinnému

hodnocení podléhalo osmnáct výrobků, z toho devět výrobků bylo zařazeno v prvním stupni jakosti.

Kromě poruchy filtrů, o níž je zmínka výše, byl provoz výrobních zařízení v podniku letos plynulý, nedošlo k závažnějším poruchám nebo havariím. Poruchy běžného charakteru podstatně neovlivnily celkový výsledek hospodaření. Při údržbě a ve výrobních úsecích byly vytvořeny takové podmínky, které přispěly ke zkrácení plánovaných revizí a odstavů.

Podnik plnil i důležitou funkci ochrany a řádného hospodaření s národním majetkem. Inventarizacemi byl ověřován stav všech hospodářských prostředků. Inventarizaci řídila hlavní inventarizační komise a dílčí inventarizační komise. Zásadní rozdíly mezi skutečným a účetním stavem nebyly zjištěny. V roce 1985 probíhala v podniku periodická revize hospodaření, kterou provádělo generální ředitelství Chemopetrol. Výsledky revize byly projednány ve vedení podniku a nedostatky byly odstraněny.

Překračování výrobních úkolů pozitivně ovlivnilo rovněž plnění a překračování plánu exportu. Převážně byly vyváženy základové oleje řady SAE, komponenta K, topný těžký olej a některé další speciální výrobky. Na exportní dodávky nebyla ze strany zahraničních odběratelů uplatněna žádná reklamace.

V roce 1985 pokračoval podnik v rozšiřování a rekonstrukci továrního objektu a výrobních prostředků. V souvislosti s rekonstrukcí parního kotle, který vyrábí 50 tun páry za hodinu, bylo nutno zbořit dosavadní padesátimetrový komín a postavit nový, 105 metrů vysoký. Stavbu nového komínu prováděl podnik Teplotechna Praha. Komín je betonový s vnitřní vyzdívkou.

Ve čtvrtek 14. listopadu 1985 dosáhli pracovníci Teplotechny Praha plánované výšky komínu, 105 metrů. Základy komínu, které jsou 15 m hluboké, provedl podnik Vodní stavby Praha. Dosažením stanovené výšky a ukončením betonářských prací není však komín ještě zdaleka hotov. Monolitický železobetonový skelet bude po celé vnitřní ploše opatřen silnou izolační vyzdívkou ze šamotových cihel a antikorozi ochranou. Součástí železobetonového dřívku budou dva ochozy, jeden ve výšce 49,7 metrů od země a druhý čtyři metry pod vrcholem. V patě měří komín v průměru 7,39 m, vnitřní průměr v hlavě betonového pláště je 4,2 m a světlost vrcholu komínu po vyzdívkě bude 2 metry. Komín je po elektrárenském komínu, který byl postaven v roce 1932, nejvyšší v Kolíně. Po dokončení bude opatřen pro bezpečnost leteckého provozu červenobílými pruhy a červenými světly.

Z loňského roku přešlo v rozestavěnosti do letošního roku šest staveb podnikové výstavby, z nichž čtyři byly dokončeny a předány do užívání. V souladu s plánem přecházejí dvě rozpracované stavby do příštího roku, a to rekonstrukce vlečky a rekonstrukce budovy dopravy, které budou dokončeny v roce 1986. Letos byla zahájena úprava slečového rybníka, která byla ještě letos kompletně dokončena a předána do užívání. Podnik předal do užívání v roce 1985 i řadu sociálních investic, z nichž největší byla rekonstrukce rekreačního střediska Labská a rekonstrukce závodní kuchyně a jídelny. Z dovozu obdržel letos i několik speciálních strojů a přístrojů. V lednu dovezl z Rakouska přístroj na stanovení pěnivosti, v listopadu došel z Anglie diagnostický přístroj KURTOSIS-METR a v prosinci digitální tloušťkoměr DM z Německé spolkové republiky. V posled-

ních dnech roku 1985 byl dodán ještě frekvenční analyzátor z Dánska. Všechny zahraniční přístroje byly ihned předány do užívání.

KONCERNOVÝ PODNIK ČKD DUKLA - ZÁVOD TATRA KOLÍN

V roce 1985 splnil závod Tatra Kolín všechny rozhodující sledované kvalitativní i objemové ukazatele. Vyrobil zboží v celkové hodnotě 566 707 000,- Kčs a plán tak splnil na 100,2 % . Dosáhl zisku za 78 984 000,- Kčs , což je 101,3 % plánu.

V oblasti inovace výrobního programu zařadil letos do výroby nové kotle na výrobu 25 tun páry za hodinu s fluidním spalováním systému DUKLAFLUID, zauhlovací a odstruskovací prvky k těmto kotlům systému stejného názvu a kotel na výrobu 16 tun páry za hodinu s vratísuvným roštem.

K dosažení úspěšných výsledků ve výrobě i zařazování nových výrobků do výroby přispěla socialistická soutěž pracovníků závodu. V roce 1985 pracovalo v závodě 65 kolektivů Brigád socialistické práce /BSP/ a 7 komplexních racionalizačních brigád /KRB/. Na počest 40.výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou bylo v závodě uzavřeno 967 závazků kolektivů i jednotlivců. Toto závazkové hnutí bylo podkladem pro vyhlášení celozávodového závazku. Všechny ukazatele celozávodového závazku i závazky kolektivů a jednotlivců byly splněny. Nadále byla u sedmi pracovních kolektivů prohlubována progresivní

brigádní forma odměňování a organizace práce, která se plně osvědčila.

I v roce 1985 závod úspěšně pokračoval v soutěži a v družebních stycích se závodem Mašinstrojitel ve Voskresensku v Moskevské oblasti SSSR. Ve všech porovnávaných ukazatelích závod Tatra Kolín plně obstál.

Úsilí a pracovní výsledky zaměstnanců závodu byly v průběhu roku oceněny řadou vyznamenání.

Titul "Průkopník socialistické práce" dostal František Výborný.

Státní vyznamenání "Za vynikající práci" bylo propůjčeno Jiřině Křížové.

Vyznamenání "Za pracovní věrnost" obdržel Josef Procházka.

Ocenění "Za úspěchy v internacionální socialistické soutěži" bylo uděleno kolektivu Jiřího Kunara.

Titul "Vítěz internacionálního socialistického soutěžení" dostali Vlastimil Černý, Jiří Landa, Jiří Hrouda, Jiří Černý, Jaroslav Červinka, Rudolf Kuběna, Václav Benše, Vladimír Londinský a Josef Beneš.

Čestné uznání vlády "Vítěz socialistické soutěže" dostala Brigáda socialistické práce vedená Václavem Bělinou a BSP Václava Říhy a BSP Antonína Louďy.

Titul "Vzorný pracovník VHJ" nebo "Zasloužilý pracovník VHJ" dostali Vladimír Vlachovský, Jiří Kubát, Karel Kácovský, Josef Dragoun, Miloslav Bašta a Antonín Laube.

Titul "Vzorný pracovník podniku" nebo "Zasloužilý pracovník podniku" obdrželi Miroslav Petrůánek, František Coubal, Jaroslav Dobiáš, Radomír Krpata, Miroslav Šanc, Josef Buldra,

Karel Psota, Josef Koubek a Miloslav Beňo. Titul "Vzorný mistr podniku" byl udělen Miloslavu Kučerovi a Otto Herzogovi.

Titul "Vzorný kolektiv BSP podniku" dostaly Brigády socialistické práce vedené soudruhy Václavem Bělinou, Václavem Krupkou, Ladislavem Staňkem, Františkem Coubalem, Miroslavem Laudátem a Josefem Vrkotou.

STŘEDOČESKÉ ENERGETICKÉ ZÁVODY, ROZVODNÝ ZÁVOD KOLÍN

Koncernový podnik Středočeské energetické závody, oblastní rozvodný závod Kolín, má své sídlo v Kolíně IV., ulice Dukelských hrdinů čp.583. Závod provádí montáže a údržbu elektrického rozvodného zařízení na území tří okresů: Kolína, Kutné Hory a Nymburka, v celkovém objemu prací za 26 milionů korun. Spravuje zařízení v hodnotě téměř jedné miliardy Kčs, což představuje značné nároky na údržbu a provoz.

V roce 1985 provedl závod rekonstrukci vedení nízkého napětí 380/220 voltů včetně výstavby nových vedení v délce 20 km v sedmnácti obcích. Vybuodoval 23 nové transformační stanice, 5 km kabelů vysokého napětí a 20 km kabelů nízkého napětí. V celé své oblasti rekonstruoval nebo vybuodoval nové linky vysokého napětí v délce 50 kilometrů.

V průběhu roku 1985 zjistil závod zajímavou skutečnost: značný nárůst odběru nočního proudu pro akumulární vytápění, což se projevilo hlavně v mrazivém období na počátku roku. Neustále stoupá počet obcí, hlavně střediskových, v nichž noční

odběr elektrického proudu několikanásobně převyšuje denní a způsobuje značné problémy v rozvodných sítích závodu. Noční odběr elektrického proudu je značně lacinější než denní.

STROJOBAL KOLÍN

Oborový podnik STROJOBAL, závod 09, má sídlo v Kolíně IV, Zengrova ulice čp. 82. V roce 1985 dosáhl objem výroby v kolínském závodě výše 107 398 540,-Kčs a úkol státního plánu tak splnil na 100,2 %. Plán zisku překročil dokonce na 105,9 %. Svým odběratelům dodal letos 150 730 004 hliníkových tub.

V závodě pracovalo letos v průměru 423 pracovníků a jejich průměrný měsíční výdělek činil 2 831,- Kčs.

V rámci plnění sociálního programu uvedl závod do provozu nové rekreační středisko s kapacitou 35 míst ve Smržovce.

Letos se výrazně zvýšil počet pracovníků závodu, kteří se zapojili do socialistické soutěže formou výrobních brigád. v šestnácti brigádách soutěžilo 156 dělníků.

Za pracovní a výrobní výsledky získal závod "Rudý prapor generálního ředitele a krajského výboru odborového svazu".

Ve vedení podniku došlo koncem roku ke změnám. Dosavadní ředitel závodu Jiří Volnec ^{přešel} na generální ředitelství podniku STROJOBAL v Hradci Králové do funkce obchodního ředitele. Ředitelem závodu v Kolíně byl do 1.ledna 1986 jmenován Jan Soukup, dosavadní technický náměstek ředitele.

ŽELEZNIČNÍ OPRAVY A STROJÍRNY

Železniční opravy a strojírny Nymburk, závod Kolín se v roce 1985 řadil mezi ty závody kolínského okresu, které se čestně vyrovnaly s úkoly státního plánu. Z rozhodujících ukazatelů splnily výrobu zboží na 101,3 %, upravené vlastní výkony na 106,2 %, zisk na 108,1 % a vozidlové výkony na 101,1 %.

Za tyto výsledky se kolínský závod umístil v soutěži o "Putovní standartu generálního ředitele a ústředního výboru odborového svazu ROH " na prvním místě a získal tak putovní standartu již druhý rok za sebou. Standartu převzali pracující závodu na slavnostním shromáždění ve středu dne 22.května 1985. Slavnostnímu shromáždění byl přítomen tajemník OV KSČ Josef Týle a předseda Okresní odborové rady v Kolíně Jan Chobot.

V závodě pracovalo letos 18 Brigád socialistické práce /BSP/, z nich jedna ^{je} držitelkou zlatého odznaku BSP, dvě stříbrných odznaků a deset brigád vlastní bronzové odznaky; ostatní ještě soutěžily o titul BSP. Široce rozvinutá iniciativa pracujících zaznamenala v socialistické soutěži dobrých výsledků. Celozávodní socialistický závazek, vyhlášený na počest XVII.sjezdu KSČ a 65.výročí založení strany byl splněn na 125 % s celkovým společenským přínosem přes jeden milión Kčs. V rámci tohoto závazku provedli pracující závodu jednu generální opravu motorové lokomotivy nad plán.

V rámci oslav "Dne železničářů" oslavil závod dodatečně 40.výročí svého založení. Pracovníci závodu se shromáždili ve středu dne 18.září 1985 na slavnostním shromáždění ve velkém

sále Kulturního domu pracujících se svými hosty, zástupci veřejného a politického života Kolína. Slavnostní projev přednesl ředitel závodu Petr Steklý. Uvedl, že závod byl postaven v letech 1941 - 1943 na zavezené bažině, mezi tratěmi na Pardubice a Čáslav. Opravy parních lokomotiv byly v závodě zahájeny v listopadu 1943. Dne 9.června 1954 závod vyhořel, práce v něm byly zastaveny a pracovníci byli převedeni do dílen Nymburce a ve Velkém Oseku. Obnova závodu trvala až do roku 1960. V porovnání s rokem 1945 stoupla výroba v závodě v roce 1960 o 60 % a v roce 1965 o 72 %. Závod se specializoval na generální opravy motorových lokomotiv. V závěru svého projevu ředitel Steklý poděkoval všem pracovníkům, kteří od založení dílen v nich pracovali a pracují, za jejich práci, kterou přispěli k dobrým výsledkům závodu. Po vystoupení tajemníka OV KSČ Josefa Tyleho a dalších hostů byla udělena vyznamenání a odměny některým pracovníkům závodu. J.Sedláček obdržel Čestný odznak vlády ČSSR a Ústřední rady Odborů, B.Urbánková titul "Zasloužilý pracovník dopravy", J.Dalešický a V. Vaněk tituly "Zasloužilý pracovník VHJ železničního opravárenství", L.Vaněk, M.Matyásko a V.Mokráček tituly "Nejlepší pracovník VHJ" a F.Růžička, J.Dašek, J.Kobián, L.Potůček, E.Fantová a F.Tyller tituly "Zasloužilý pracovník podniku" a konečně L.Dobřichovská, J.Kratochvíl, Z.Lejnar, J.Kubín, L.Jelínková a K.Voslař tituly "Nejlepší pracovník podniku". Slavnost byla ukončena kulturním programem a tancem.

KONCERNOVÝ PODNIK KOLÍNSKÉ CUKROVARY

Koncernový podnik Kolínské cukrovary mají sídlo svého ředitelství v Kolíně IV., U křižovatky čp. 608. Rok 1985 byl pro podnik, jehož závody jsou rozloženy na území čtyř okresů, úspěšný. Bylo zpracováno více řepy, než stanovil plán, i její cukernatost přesahovala nepatrně předpoklady plánu. Snížením normovaných ztrát a úspěšným zhodnocením vykoupené cukrovky bylo dosaženo překročení plánu hrubé výroby, výroby zboží a byly naplněny všechny ukazatelé pro hodnocení činnosti podniku včetně překročení plánovaného zisku o 11 827 000,- Kčs.

V celém podniku soutěžilo 1 822 pracovníků, t.j. 94,75 % celkového počtu zaměstnanců. Ve všech závodech podniku pracovalo 59 Brigád socialistické práce a dalších 16 kolektivů o titul BSP soutěžilo. Závod v Českém Brodě byl vyhodnocen jako nejlepší v rámci koncernového podniku a v celooborové soutěži obhájil titul "Závod mistrovské práce", získaný v roce 1984. Ze závodů v okrese Kolín dobře pracoval závod v Cerhenicích, který snížil výrobní ztráty cukru a překročil kapacitní normu zpracování řepy.

V rámci inovace vyráběl podnik kostky Moka, homoličky a karamel.

STŘEDOČESKÉ PIVOVARY ZÁVOD KOLÍN

Koncernový podnik Středočeské pivovary, závod Kolín měl letos velké problémy s odbytem piva. Vlivem zvýšení maloobchodních cen piva a nealkoholických nápojů, ke kterému došlo koncem roku 1984, a vlivem špatného počasí v letní sezóně v letošním roce klesla poptávka po pivu i nealkoholických nápojích. V roce 1985 se podařilo závodu provést řadu akcí, investičních i inovačních, které se po mnoho let nedařilo zajistit, například renovaci povrchů kvasných kádí na spilce, kde byly staré a havarované gebitové povrchy nahrazeny novými laminátovými, nebo rekonstrukce technologických potrubních rozvodů v celém ležáckém sklepě, kde bylo staré skleněné potrubí nahrazeno z nerezavějícího kovu. Všechny provedené akce měly vliv na kvalitu konečného výrobku, kolínského piva.

V roce 1985 dosáhl závod ve výrobě nápojů těchto výsledků: výstav piva celkem 48 336 hektolitrů, z toho osmi procentního lahvového piva 6 179 hl a sudového 1 095 hl, deseti stupňového lahvového piva 9 498 hl a sudového 8 272 hl, dvanácti stupňového lahvového piva 11 829 hl a sudového 11 315 hl. Výstav nealkoholických nápojů byl celkem 49 226 hektolitrů, z toho 18 252 hl sodové vody.

FRIGERA KOLÍN

V pondělí 6.května 1985 se konalo slavnostní shromáždění pracovníků národního podniku Frigera Kolín, na němž bylo podniku předáno Čestné uznání federální vlády Československé socialistické republiky a Ústřední rady odborů za významné pracovní úspěchy.

SOJA KOLÍN

V rámci oslav 40.výročí osvobození Československa Sovětskou armádou propůjčil prezident ČSSR závozu Soja Kolín státní vyznamenání "Za zásluhy o výstavbu".

K dobrým výsledkům práce tohoto závodu přispívají především mladí pracovníci, jimž bylo uděleno vyznamenání Ústředního výboru Socialistického svazu mládeže "Zlatý festivalový květ" a byli poctěni "Zápisem do knihy příkladných činů mladé generace".

OBCHODNÍ TISKÁRNY KOLÍN

Dne 17.května 1985 se sešli na slavnostním shromáždění ve velkém sále Kulturního domu pracujících zaměstnanci národního podniku Obchodní tiskárny Kolín, aby převzali další /bůhví

kolikátý/ Rudý prapor ministerstva průmyslu a Českého výboru odborového svazu pracovníků chemického, sklářského, papírenského průmyslu a tisku, za výsledky dosažené v roce 1984. Rudý prapor předal do rukou podnikového ředitele OTK dr. Miroslava Doskočila náměstek ministra průmyslu ČSR docent ing. Jiří Marcín, CSc., Vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha předal nejlepším pracovníkům podniku "Pamětní medaile ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou"

Kolektiv pracovníků Obchodních tiskáren Kolín v roce 1984 nejen úspěšně splnil celoroční plán, ale překročil žádoucí produkci v celkové hodnotě 3 300 000,- Kčs bez zvýšení spotřeby materiálu. Přispěla k tomu iniciativa a socialistická soutěž pracovníků. V podniku působilo 39 Brigád socialistické práce a 14 Komplexních racionalizačních brigád.

LUČEBNÍ ZÁVODY KOLÍN

V červenci roku 1985 schválilo generální ředitelství výrobně hospodářské jednotky Lachema Brno úvodní projekt přestavby kolínské Draslovky. Oficiálně se Draslovka nazývá II. cech národního podniku Lučební závody Kolín. Celá investice má stát 570 miliónů korun.

Draslovka je jediným podnikem v ČSSR, který produkuje výrobky těžké kyanové chemie. Největší část výroby tvoří acetonkyanhydrin /AKH/, který je základem výroby plexiskla a dalších umělých hmot, dále kyanid sodný, užívaný na chemicko te-

plnou povrchovou úpravu kovů, dále syntrony, zpracovávané v textilním a bavlnářském průmyslu, do pracích prášků a pro úpravu vody v kotlích elektráren.

Celá výstavba nových moderních provozů je rozdělena do dvou etap. V první budou vybudovány nové výroby kyanovodíku, AKH, kyanidů a aditiva do olejů, ve druhé etapě budou rozšířeny výroby syntronů a aditiv na dvojnásobek. Nová výstavba nejen rozšíří výrobu, ale přispěje i ke zlepšení pracovního prostředí v závodě a životního prostředí ve městě, neboť bude mít nejnovější výrobní zařízení bez škodlivých emisí do ovzduší. Výstavba nového závodu bude probíhat za plného dosavadního provozu v závodě.

16.

MÍSTNÍ STAVEBNICTVÍ

něk Novotný, předseda základní organizace KSČ Vlastimil Petera, předseda závodního výboru Revolučního odborového hnutí Josef Toška a předseda základní organizace Socialistického svazu mládeže ing. Libor Štástka.

Ke dni 31.prosince 1985 měl podnik 549 zaměstnanců, jejich průměrný měsíční výdělek dosáhl částky 2 908,-- Kčs.

Všechny výrobní úkoly za rok 1985 podnik splnil a překročil: výkony na 102,53 %, opravy bytového fondu na 105,45 %, produktivitu práce na 102,66 % a zisk na 103,7 %. Během letošního roku provedl stavební práce v úhrnu za 70 494 000,- Kčs, z toho vlastními pracovníky za 65 150,000,-Kčs, opravy bytového fondu za 6 854 000,-Kčs. Podnik vyprodukoval zisk za 10 028 000,-Kčs.

V roce 1985 pokračoval podnik v modernizaci bytového fondu a předal do užívání za letošní rok 51 modernizovaných bytů, to je o dva víc, než ukládal plán. Za celou 7.pětiletku modernizoval celkem 146 bytů, o osm více, než ukládal plán. Ve městě Kolíně podnik letos modernizoval 31 bytů, a to 13 bytů dokončil do konce května v Kolíně V, ulici U borku, pět bytů do konce října na Zálabí v ulici Podskalské a 13 bytů do konce roku dodělal v ulici U Borku.

Vedle oprav a modernizace bytového fondu prováděl i jiné důležité stavby v Kolíně: rekonstrukci domu čp.48/I v Husově ulici pro okresní úřadovnu podniku Geodézie, která dosud měla sídlo v Českém Brodě a mohla se nyní přestěhovat do Kolína, rozestavěl velkou akci rekonstrukce úpravny vody na Vinici v Kolíně V, rozestavěl patnácti třídní školní pavilón 3.Základní školy v Kolíně IV s výměníkovou stanicí a parovod-

ním kanálem, v srpnu zahájil v kolínské nemocnici výstavbu pavilónu pro umístění umělé ledviny a zahájil rekonstrukci objektu školní jídelny 1. Základní školy v Kolíně II, Bezručova ulice. V červnu dokončil opravu fasády na budově starého gymnázia, dnes Střední ekonomické školy v Kolíně IV, Kutnohorská ulice. Tato stará budova, postavená v klasicistním slohu v roce 1860, se tak opět zaskvěla v celé své kráse a je nyní zas ozdobou města. Pro vlastní potřebu ukončil podnik letos stavbu skladu hořlavin, studně pro podnikovou dopravu a roze- stavěl novou maltárnu v Kolíně V, Na Háníně, protože dosavadní výrobu malty v Tovární ulici musí opustit v souvislosti s vý- stavbou nového mostu; na tuto maltárnu si ostatně už řadu let občané z okolí stěžovali, zejména pro víření prachového vápna do ovzduší.

Ve svém vozovém parku měl podnik letos tyto dopravní pro- středky: 23 nákladních aut, 2 domíchávače na dopravu cementu, 2 autojeřáby, 2 bagry, 1 buldozér, 2 autocisterny, 7 dodávko- vých aut, 3 autobusy a 14 osobních aut.

K dosaženým dobrým výsledkům letošního roku a celé sedmé pětiletky přispěla socialistická soutěž pracovníků podniku. V roce 1985 uzavřeli 82 kolektivních socialistických závazků, jeden sdružený a jeden celopodnikový. Do konce roku splnili soutěžící 72 závazků s ekonomickým přínosem 1 521 000,- Kčs. Do soutěže o bezúrazový provoz bylo zapojeno 22 výrobních stře- dísek s 298 pracovníky. V podniku pracovalo letos 14 kolekti- vů Brigád socialistické práce /BSP/ se 110 členy a dalších 7 kolektivů s 88 členy o titul BSP soutěžilo. Vedle toho je v podniku organizováno 10 kolektivů s 98 uční jako zálohy BSP.

V podniku pracuje 87 nositelů bronzového odznaku BSP, 38 stříbrného a 11 nositelů zlatého odznaku BSP.

Rekreaci pracovníků OSP sloužily letos rekreační podnikové chaty v Orlických horách a v Českém Šternberku

Podnik spravoval také letos Střední odborné učiliště místního stavitelství, umístěné v Kolíně II, Pražská ulice. Vychovávali se tam učni v profesích: zedník, instalatér, elektromontér, malíř interiéru a dělník stavební výroby. V internátě učiliště bylo ubytováno 133 učňů. Starali se o ně 8 vychovatelů s jedním vedoucím. Ředitelem učiliště byl Zdeněk Svoboda. Učiliště má 15 učeben, kabinety, klubovny a jídelnu, kam podnik dováží hotová jídla z kuchyně v ústředí podniku v Kolíně V. O učilišti podrobněji píší v kapitole "Školství".

OKRESNÍ VÝSTAVBOVÉ BYTOVÉ[?] DRUŽSTVO V KOLÍNĚ

Okresní výstavbové bytové družstvo má své sídlo v Kolíně IV, Mostní ulice čp.77. Jeho ředitelem je od 1.července 1984 Miloslav Rejholec. Družstvo zabezpečuje družstevní bytovou výstavbu v celém kolínském okrese pro zemědělské organizace, jednotná zemědělská družstva, státní statky a potravinářské podniky. V letošním roce zahájilo výstavbu deseti domů typu Okál, které v rozmontovaném stavu dodává podnik Rudné doly Šumperk, a jeden dům pro zaměstnance družstva ve Štítarech.

17.

Z E M Ě D Ě L S T V Í

Při bilancování výsledků, dosažených v zemědělské výrobě v roce 1984, mohli být zemědělci kolínského okresu spokojeni, neboť v mnohých úsecích dosáhli dosud rekordních výsledků. Především to bylo v rostlinné výrobě, když dosáhli v dějinách okresu dosud nejvyššího hektarového výnosu obilovin - 5,44 tun a stanuli tak na prvním místě mezi okresy Středočeského kraje. V dodávkách ze živočišné výroby překročili všude stanovené plány a úkoly. Dodali 19 378 tun živé váhy jatečných zvířat včetně drůbeže, což je o 223 tun více než v roce 1983; plán dodávek tak splnili na 103,3 %. Mléka dodali i přes snížený stav dojnic dosud nejvíce, 62 689 000 litrů, což je o 2 046 000 litrů více než v roce 1983 a o 7 736 000 litrů více než na začátku pětiletky v roce 1980. Průměrná denní dojivost dosáhla 9,4 litrů mléka, zatímco v roce 1980 to bylo jen 8,5 litru. Plán nákupu mléka splnili kolínští zemědělci na 106,8 %. Plán nákupu vajec překonali

dokonce o 16,1 % a do nákupu dodali 29 221 000 vajec, to je o 2 268 000 kusů více než v roce 1983.

V Kulturním domě pracujících v Kolíně se sešel v lednu letošního roku aktiv zemědělců z kolínského okresu, na němž byla vyhodnocena socialistická soutěž v zemědělství za rok 1984. Za výsledky v rostlinné výrobě byla vyhodnocena jednotná zemědělská družstva Malotice, Tuchoraz, Horní Kruty, Bečváry, Červené Pečky a Křečhoř, za výsledky v živočišné výrobě Státní statek Český Brod a JZD Křečhoř, Tismice, Bečváry, Ovčáry, Velim a Malotice. Dále byly vyhodnoceny závody za své dobré výsledky v péči o mechanizaci, při snižování spotřeby energie, za zlepšovatelství hnutí, dokončování investičních prací a plnění racionalizačních programů. Ocenění převzali kolektivy i jedinci za příkladnou práci ve žních, při sklizni cukrovky, brambor, při výrobě mléka, odchovu telat a výkrmu prasat.

Po oficiální části aktivu zůstali zemědělci v sále Kulturního domu pracujících při přátelské a družné zábavě s dechovou hudbou Polabanka.

VÝROČNÍ ČLENSKÉ SCHUZE JEDNOTNÝCH ZEMĚDĚLSKÝCH DRUŽSTEV

V únoru se konaly na všech jednotných zemědělských družstvech výroční členské schůze, na nichž družstevníci hodnotili své výsledky dosažené v roce 1984, schvalovali plány na rok 1985 a přijímali ke splnění plánovaných úkolů socialistické závazky.

V kolínském Kulturním domě pracujících se sešli na své výroční členské schůzi družstevníci JZD Mír Dolní Chvatliny. Konstatovali, že přes špatné klimatické podmínky loňského roku splnili hrubou zemědělskou produkci na 103,7 % a dosáhli v obilninách průměrného výborného výnosu 6 tun zrní po hektaru, což je v dějinách družstva dosud nejvyšší výnos. Velmi dobrých výsledků dosáhli též ve sklizni luskovin a krmných plodin, pouze plán výroby cukrovky se jim nepodařilo splnit. V živočišné výrobě měli nejlepší výsledky ve výrobě mléka, dodávkový úkol splnili na 108,1 %, a ve výrobě masa, kde splnili dodávky na 101,-%.

JZD Rudý prapor Ovčáry, sousedící s městem Kolínem, hospodařilo v roce 1984 také úspěšně. V obilovinách dosáhlo na horších písčitých půdách Zálabska v průměru 4,7 tuny po hektaru, dobré výsledky mělo i ve výrobě sena, kukuřice a zeleniny. Plán hrubé zemědělské produkce v živočišné výrobě splnilo družstvo na 111 %.

Ještě se zmíním o výročních členských schůzích tří dalších jednotných zemědělských družstev, třeba vzdálenějších od města Kolína. Někdo může namítnout, že to do kroniky města nepatří, ale jde přece o nejlepší družstva kolínského okresu a také okresní město může být na ně hrdé.

Prvním ve výrobě pšenice na kolínském okrese i v širokém dalekém okolí bylo JZD Československo-sovětského přátelství v Tuchorazi. Na ploše 1005 hektarů docílilo průměrného hekta-

rového výnosu 6,73 tuny, a to byl rekordní a vůbec v dějinách družstva i kolínského zemědělství nejvyšší výnos. U ostatních plodin, kromě cukrovky, překročilo družstvo všude plánovanou produkci, ale problémy mělo v živočišné výrobě, kde nesplnilo výrobu mléka a průměrnou dojivostí 3 080 litrů na dojnici za rok zůstalo na posledním místě v okrese.

JZD Svoboda Bečváry splnilo úkoly v rostlinné výrobě na 108 % a v obilných žních dosáhlo průměrného výnosu 6,14 tun zrní po hektaru, což je také v historii družstva nejvyšší výnos. V živočišné výrobě mělo také úspěchy. Dodávky mléka splnilo na 107,3 % a 96,6 % dodaného mléka bylo zařazeno do I. jakostní třídy. Družstvo dosáhlo 14 056 000 Kčs čistého zisku.

Nejvzdálenější od Kolína, ale patřící ještě do kolínského okresu, je JZD Chovatel Stříbrná Skalice. Jak je zřejmé z názvu družstva, věnuje se družstvo převážně živočišné výrobě. Přesto se nemusí stydět ani za výsledky v rostlinné výrobě, kde u obilovin v kopcovitém Posázaví dosáhlo vloni průměrného hektarového výnosu 4,71 tun zrní, a to byl pro družstvo v členitém terénu o nadmořské výšce čtyř set metrů úspěch a také nejvyšší výnos v jeho historii. Ve své specializaci, chovu skotu, dosáhlo neobyčejně dobrých výsledků, vyprodukovalo v průměru od každé dojnice 4 792 litrů mléka za rok.

Družstevníci kolínského okresu pracovali v loňském roce poctivě a úspěšně, měli tedy plné právo se radovat z výsledků své práce. Proto také všechny výroční členské schůze byly do-

plněny kulturními pořady a zakončeny veselnicemi při dechové a taneční hudbě.

JARNÍ POLNÍ PRÁCE

Jarní polní práce byly letos vlivem nepřízně počasí opožděny. Ještě před koncem března nemohli zemědělci prakticky do polí, a tak se soustřeďovali na kontrolu ozimů a zjišťovali, jak jim nepříznivý průběh lezošní zimy poznamenal podzimní polní práce pro letošní úrodu. Kontrola ozimů ukázala, že ozimy jsou letos dokonce lepší, než byly v roce 1984.

Protože klimatické podmínky stále nedovolovaly plné zahájení jarních polních prací, připravovali se zemědělci na to, aby až počasí dovolí, mohli začít naplno: zpřesňovali organizační zabezpečení jarních prací a prověřovali stav a připravenost zemědělské techniky, aby ji mohli hned od začátku intenzivně využít.

Počasí v březnu působilo zemědělcům velké starosti, protože nabíhaly agrotechnické lhůty pro jednotlivé jarní práce v polích a oni stále do polí nemohli. Teprve na samém konci března se počasí umoudřilo a zemědělci využili možností, které jim poskytlo a pracovali pilně i v sobotu i v neděli. Podařilo se jim plným využitím pozemní i letecké techniky do 1. dubna 1985 na polovině celkové výměry přihnojit ozimy a uválet pícniny.

Rozběhlo se již také jarní setí. Do 1. dubna 1985 zaseli jařiny na 2 650 hektarech, což je jen 40 % celkové plánované plochy jařin pro letošní rok, a na 215 hektarech luskoviny. Proti roku 1983 mají zemědělci značné zpoždění, i proti roku 1984, neboť vloni v tuhle dobu už měli v zemi tři čtvrtiny jarního osiva. Semenem cukrové řepy oseli zatím jen 5,5 % plánované plochy, 365 hektarů. Ranné brambory mají k 1. dubnu 1985 zasázeny na 138 hektarech. Skončili setí ranné zeleniny, mrkve a ředkvičky a vyseli již také na 110 hektarech semeno cibule.

Počasí na začátku dubna již přálo zemědělcům, a tak se pilně pracovalo v polích i o sobotách a nedělích a do 8. dubna 1985 se podařilo již vyrovnat zpoždění v jarních pracech, způsobené špatným počasím v březnu. Ozimy, které jak se ukázalo dobře přezimovaly, byly ošetřeny na 93 % všech ploch, na 92 % ploch byly zasety jařiny, z 85 % luskoviny a z 80 % zasázeny ranné brambory. Cukrovka byla k 8. dubnu zaseta na 47 % plánovaných ploch, to je na výměře 3 120 hektarů. Ke stejnému datu bylo oseto 50 % ploch víceletých pícnin a 70 % ploch určených k pěstování máku.

V polovině dubna měli pěstitelé ranných brambor v JZD Ovčáry, Červené Pečky a Krakovany již polovinu sazby v zemi, se sadbou naklíčených odrůd Reza a Glorie započali na polích v Kónárovicích a ve Starém Kolíně již 22. března, hned jak mohli na suších zálabských půdách poprvé do polí. Dvěma ručními pětiřádkovými sazeči osázejí denně pět hektarů. Vedle toho používali i mechanický automatický sazeč brambor. Se sadbou ranných brambor byli ve všech třech zálabských družstvech, hlavních pěstitelích ranných brambor, do 20. dubna 1985 hotovi.

V pondělí 15. dubna 1985 byli již zemědělci kolínského okresu hotovi s jarní setbou obilovin a přihnojováním ozimů. Setí cukrovky bylo provedeno na 90 % ploch a zbývalo osít už jen asi 640 hektarů. Začali již také se sázením pozdních brambor, zatím jen na 80 hektarech. Víceleté pícniny zaseli k pondělku 15. dubna na 61 % ploch, to je asi na 2300 hektarech, v zemi měli osivo krmné řepy na polovině plánované plochy a začali sít kukuřici. Současně také ošetřovali osázené plochy proti plevelům pomocí herbicidů.

Počasí v polovině dubna bylo opravdu aprílové, přineslo polím potřebnou vláhu, ale sluníčka bylo stále málo.

V pondělí 22. dubna 1985 byly již jarní práce v kolínském okrese v podstatě hotovy. Na celé plánované ploše byla zaseta cukrovka a luskoviny a zasázeny ranné brambory. Zbývalo dosít 10 hektarů krmné řepy, 540 hektarů víceletých pícnin a zasázet pozdní brambory na 86 hektarech. Kukuřice na siláž byly zasety na 1000 hektarů a dosívala se kukuřice na zrno. Zemědělci se chystali již na plečkování a přihnojování cukrovky.

Pěkné počasí v květnu umožnilo zahájit v pátek 24. května 1985 sečení víceletých pícnin. Do pondělí 27. května pokosili zemědělci 700 hektarů víceletých pícnin a 160 hektarů luk. Do pondělí 27. května bylo také již provedeno na 80 % ploch osetých cukrovkou plečkování a na 30 % ploch jednocení cukrovky. Pokračovalo také přihnojování obilí a zvláště pozorně se sledovaly porosty ozimů a cukrovky, zda nejsou napadeny škůdci.

31. května 1985 vyhlásil Okresní národní výbor v Kolíně celookresní soutěž ke splnění úkolu sklídit v okrese seno v množství 1880 tun z nezemědělských a sklízecí mechanizací

nepřístupných ploch, příkopů, příkrých strání, různých cípů a malých zatravněných pozemků.

V první dekádě měsíce června dokončovali zemědělci kolínského okresu jednocení cukrovky a přihnojování této plodiny. Na výměře 6 500 hektarů provedli ochranu obilí proti padlí a v této dekádě probíhalo také i druhé přihnojování ozimů a připravovalo se třetí.

V té době bylo hlavním úkolem zemědělců sklizení krmných píce. Z plochy 6 500 hektarů bylo ke konci první červnové dekády sklizeno 61 % a z 1 620 hektarů luk 56 %. Počasí však nebylo příznivé sušení sena, a tak závody přecházely operativně na senážování, to je skladování zelené píce ve větraných senících. Zemědělci také pásli dobytek na zelených plochách, v té době se páslo na tři tisíce kusů skotu.

V druhé polovině června se počasí ještě zhoršilo a časté deště ztěžovaly zemědělcům práci v polích. Přesto ke dni 24. června 1985 měli již v JZD Ovčáry a v JZD Červené Pečky vyoráno 50 hektarů ranných brambor, v Červených pečkách sklízeli karotku a ve Velimi svazečkovou cibuli. A už také začali se sklízni ovoce, v Červených Pečkách trhali již třešně, v Maloticích a na Státním statku v Kolíně angrešt a v Tismicích a v Kolíně sbírali již jahody. Při této sklizni se neobešli zemědělci bez brigádníků, a tak nastoupili rok od roku ubývající starší česáči a s nimi studenti středních škol a učni z odborných učilišť.

Počasí stále nedovolovalo sušit seno, a tak se dále využívalo senážování. V moderních velkokapacitních a dobře větrávaných senících, které jsou dnes téměř v každém zeměděl-

ském závođu, je píce dobře uložena, musí se však pravidelně kontrolovat její vlhkost a teplota.

Do 24.června 1985 vzrostlo množství sena, sklizeného brigádníky z příkopů u silnic a z ploch, kde se nemůže sekat dnes běžnými sekacími agregáty, ale jen kosou, na 1 092 tun.

A už také vrcholily v zemědělských závodech přípravy na žně. Do 30.června 1985 se prováděla kontrola připravenosti sklizňové techniky a dne 5.července 1985 zahájila činnost okresní žňová komise, která se ujala řízení žňových prací.

ŽNĚ

Na začátku července vrcholily přípravy kolínských zemědělců na žně. Zkontrolovali žňové plány, podle nichž měli v okrese letos sklídit zrno z výměry 25 891 hektarů, z toho ozimou pšenicí z 16 179 hektarů. Plánovaný úkol, sklídit 127 691 tun zrna, znamená průměrný hektarový výnos 4,93 tuny. Odhad podle stavu porostů, nyní před zahájením sklizně, ukazuje, že výnos by mohl být vyšší a mohl přesáhnout pět tun z každého hektaru. Starosti dělaly letos zemědělcům vlivem nepříznivého počasí se vyskytující houbové choroby porostů, proti nimž bojovali zvýšenou ochranou, prováděním postřiků z letadel, což však také vzhledem k počasí bylo dosti obtížné.

Letos měli zemědělci kolínského okresu ke žním připraveno 210 vlastních kombajnů a s 99 stroji jim přijdou pomáhat v rámci kooperačních dohod kombajnéri z jiných okresů. Pro

přepravu zrna z polí do skladů měli zabezpečen potřebný počet dopravních prostředků jak vlastních, tak ze závodu Československá automobilová doprava /ČSAD/, z průmyslových podniků z Kolína a z obvodu Praha 10.

Skladování sklizeného obilí dělalo také zemědělcům starosti, protože skladovací podnik Zemědělské zásobování a nákup /ZZN/ má dosud ve svých skladech vysoké zásoby zrna z loňského roku a jeho volná kapacita pro příjem nové úrody tím byla zmenšena. To znamenalo zabezpečit v okrese náhradní prostory pro provizorní uskladnění 22 000 tun obilí. Muselo se tedy využít a připravit všechny možné skladovací prostory nejen zemědělských závodů, ale i v obcích včetně sálů v hostincích. Družstva i státní statky měly připraveny své sušírny obilí k dosoušení zrna a v pohotovosti byla i technika pro sklizeň slámy a pro provádění podmítky.

Také letos probíhala současně se sklizní obilí i sklizeň letního ovoce a zeleniny, což samozřejmě kladlo zvýšené nároky na zemědělské závody, které měly velké plochy sadů a zeleniny.

O tom všem jednala okresní žňová komise, která se sešla v pátek 5.července 1985 ke svému prvnímu zasedání za přítomnosti tajemníka OV KSČ Vlastimila Kmocha, ředitele Okresní zemědělské správy ing.Jana Jebavého a zástupce Krajské zemědělské správy v Praze ing.Dandy. Zkontrolovala stav příprav na žně a mohla konstatovat, že ~~ž~~^{se} zahájení sklizně ozimých ječmenů na zálabské straně se bude moci začít kolem 15.července a ~~ž~~ zahájení sklizně ostatních druhů obilovin se může předpokládat až v měsíci srpnu. Vzhledem ke dlouhodobým předpově-

dím počasí doporučila žňová komise zemědělským závodům v okrese, aby počítaly s tak zvanou "mokrou variantou" žňových plánů a připravily se na ni.

Na své druhé schůzi dne 12.července 1985 se zabývala žňová komise již konkrétním zahájením žní. Projednala a připravila pomoc kolínských zemědělců zemědělcům družebního okresu Rimavská Sobota, kam odjelo 20 kombajnérů se svými stroji v polovině července na tradiční soudružskou výpomoc a odkud se začátkem srpna vrátí do Kolína a spolu s nimi přijedou kombajnéri zemědělských závodů z okresu Rimavská Sobota, aby se svými stroji oplatili poskytnutou jim pomoc v jejich žních na polích Kolínska.

V zelinářských družstvech probíhala v druhé dekádě července sklizeň ranných brambor, letního ovoce a zeleniny.

2.srpna 1985 mohla žňová komise konstatovat, že sklizeň ozimých ječmenů byla skončena. Hektarové výnosy se pohybovaly kolem pěti tun, v JZD Bečváry dosáhly 6,1 tuny. Sláma po sklizni ozimých ječmenů byla uklizena na 79 % posekaných ploch a na 30 % byla již i provedena podmítka. Nejlépe si při sklizni ozimého ječmene, úklidu slámy a podmítce vedlo JZD Rudý prapor Ovčáry. V tomto družstvu také zahájili jako první v kolínském okrese ve čtvrtek 25.července 1985 žně ozimé pšenice. Čtyři kombajny vjely do sedmačtyřiceti hektarového lánu ve Veltrubech, kde družstvo vypěstovalo odrůdu pšenice, zvanou "Košutka", nepoléhavou vousku, vynikající vysokou tvrdostí zrna s vysokým obsahem lepku.

Sklezeň se také začala rozbíhat v JZD Velim a Červené Pečky. Ke dni 2.srpna 1985 už bylo celkem sklizeno 207 hek-

tarů pšenice a jarních ječmenů. Kombajnéri, kteří odjeli pomáhat zemědělcům okresu Rimavská Sobota, také již k tomuto dni sklídili úrodu na 467 hektarech. Ke dni 2.srpna 1985 vykoupil závod ZZN Kolín již 920 vagónů ozimého ječmene v dobré kvalitě a 120 vagónů pšenice také v dobré pekažské hodnotě. V důsledku ne právě příznivého počasí se muselo sklizené zrno dosušet.

Na Hornokrutsku, ve vyšších polohách kolínského okresu, zahájili letošní žně o něco později než v Polabí. Do ozimého ječmene, který pěstuje JZD Horní Kruty na 101 hektaru, vjeli s kombajny až 22.července 1985 a za pět dní ho sklídili s průměrným výnosem 4,87 tun po hektaru. Se sklizní pšenice tu začali 5.srpna 1985, ale pro deště ji museli přerušit a pokračovat mohli až 12.srpna. Pomáhalo jim pět kombajnů JZD Cerhenice, které jim tak vracelo dříve poskytnutou pomoc.

Dne 9.srpna 1985 jednala opět žňová komise, která musela konstatovat, že pro deštivé počasí, kdy od pondělí do středy spadlo 50 až 60 mm vodních srážek, musely být žňové práce silně omezeny a někdy i zastaveny. K pátku 9.srpna 1985 bylo v okrese sklizeno 17,6 % celkové plochy obilovin, to je 4 437 hektarů. Ozimý ječmen je sklizen všechen, ozimá pšenice na 1 659 hektarech, tj. z 10,3 %. Sláma je uklizena na 60 % posečených ploch a 1 785 hektarů strnišť bylo již podmítnuto a někde se již začalo i se setím směsek. Z Rimavské Soboty se vrátily domů kombajny, když tam splnily svou povinnost, a 12.srpna 1985 přijely i kombajny z družstev rimavsko-soboteckého okresu, aby pomoc oplatily.

Pravé žňové tempo nabrala sklizeň obilovin až od 12.srpna 1985. Za čtyři dny bylo sklizeno obilí ze 7 126 hektarů s denním průměrem 1 780 hektarů a v pátek 16.srpna 1985 už bylo na okrese sklizeno téměř 60 % všech ploch. Ozimá pšenice byla k tomuto dni sklizena na 40% a do závěrečné fáze vstoupila sklizeň ozimého ječmene a žita. Zároveň s intenzivními žňovými pracemi probíhala i sklizeň hrachu, rybízu a ostatních druhů letního ovoce a sklizeň zeleniny i úklid slámy a podmítka.

A už tu byla chvíle, kdy některá družstva hlásila "hotovo!" Jako první v okrese ukončili žně v pátek 16.srpna 1985 družstevníci JZD Ovčáry.

V týdnu po 18.srpnu deštivé počasí opět zpomalilo žňové tempo. Přesto byly žně již ve finiši. Na polích pracovalo 234 kombajnů a do pátku 23.srpna 1985 bylo sklizeno již 80 % obilovin a po JZD Ovčáry ukončila sklizeň i JZD Červené Pečky a JZD Velim. Na sklizených plochách stejným tempem pokračoval úklid slámy, hnojení, seťová orba a setí strniskových směsek.

V pondělí 2.zář 1985 skončily žně na kolínském okrese již ve všech zemědělských závodech. Přes nepřízeň počasí byly letos skončeny ve stejném termínu jako vloni. K včasnému ukončení žňových prací pomohla zejména vzájemná pomoc mezi zemědělskými závody v okrese, kdy kombajny z družstev, která již sklizeň skončila, přejížděly na pole tam, kde ještě nebyli se sklizní hotovi.

Úklid slámy z polí byl do 2.zář 1985 proveden z 80 % a skončeno byla také setí strniskových směsek.

JZD Vitice, které bylo nejvíce postiženo krupobitím dne 29.července 1985, dokončilo sečení obilí na všech 890 hektarech

a dosáhlo přes velké poškození porostů živelní katastrofou vyššího výnosu, než předpokládal plán.

V JZD Tuchoraz letos sklízeli pšenici na 1 189 hektarech a na honech u Klučova a Českého Brodu dosáhli výnosu u některých druhů přes 8 tun po hektaru.

Dne 12.září 1985 bylo provedeno závěrečné hodnocení průběhu letošních žní a letošních výsledků ve sklizni obilovin. Plán výroby obilovin byl splněn na 109,1 %. V jedenadvaceti zemědělských závodech okresu /to je 19 JZD a 2 státní statky/ bylo z plochy 25 181 hektarů sklizeno 136 870 tun zrní, což představuje průměrný hektarový výnos 5,44 tuny, tedy stejný jako v roce 1984. Zatímco vloni znamenal tento úspěch první místo ve Středočeském kraji, letos stačil jen na třetí místo. Větších výnosů dosáhl okres Praha-západ - 5,75 tuny a Praha-východ - 5 62 tuny.

Z celkové plochy obilovin bylo téměř 65 % věnováno pěstování pšenice, která dala průměrný hektarový výnos 5,68 tuny, 33 % pěstování ječmene s průměrným výnosem 5,05 tuny po hektaru a na zbytku ploch byl pěstován oves s průměrným hektarovým výnosem 3,9 tun a žito s průměrem 3,98 tun hektarového výnosu.

Všechny zemědělské podniky v okrese překročily plánované objemy výroby obilovin. Pět závodů: JZD Křečhoř, Dolní Chvatliny, Bečváry, Tuchoraz a Cerhenice dosáhlo průměrného hektarového výnosu přes 6 tun, devět dalších podniků přes 5 tun a sedm závodů přes 4 tuny. Nejvyššího průměrného hektarového výnosu - 6,51 tun - dosáhlo JZD Křečhoř a umístilo se na druhém místě mezi zemědělskými závody Středočeského kraje; JZD Dolní Chvatliny s výnosem 6,21 tun po hektaru skončilo na čtvrtém místě v kraji.

Okresní žňová komise konstatovala na své schůzi dne 28. září 1985, že okres Kolín splnil pětiletý plán ve výrobě zrnin na 102,5 %.

PODZIMNÍ POLNÍ PRÁCE

Dne 28. září 1985 měli kolínští zemědělci splněnu seťovou orbu na 60 % a ozimy zasety na ploše 2 306 hektarů. Intenzivně probíhala sklizeň kukuřice na siláž, která dávala v průměru 35 tun po hektaru. Brambory měli zemědělci sklizeny na 60 % ploch a pokračovali ve třetí seči luk a pastvin. Některé zemědělské závody už začaly se sklizní cukrovky.

Dne 11. října 1985 už všechny zemědělské závody kolínského okresu stály v plné sklizni cukrovky, která byla k tomuto dni již z 20 % hotova, zatímco vloni v tuto dobu bylo sklizeny na celém okrese jen 210 hektarů. Zásobování cukrovarů řepou cukrovkou je plynulé. Počasí sklizni přálo, ale na druhé straně nepřinášelo potřebnou vláhu tam, kde to bylo třeba. Vyschlá půda zvláště ztěžovala podzimní orbu. Sklizeň kukuřice na siláž byla skončena. Do druhé poloviny postoupilo i setí ozimů.

V JZD Tuchoraz a Vitice byla v té době v plném proudu sklizeň podzimního ovoce, vesměs jablek. Samotní zemědělci nemohli česání zvládnout vlastními silami, a proto v sadech pracovalo velké množství brigádníků, převážně vysokoškoláků.

Ke dni 18. října 1985 byl úkol seťové orby splněn již na

95 % a mohl být už splněn docela, kdyby byly v tu dobu volné všechny plochy po sklizni cukrovky. Ta ještě pokračovala za trvajících příznivého pro ni počasí rychlým tempem, denně se sklízela cukrovka na 195 hektarech a v každém týdnu bylo sklizen 21 % úkolu, což je o jedno procento více, než ukládal plán.

V prvním listopadovém týdnu skončilo česání jablek. Úroda byla letos dobrá, z JZD Tuchoraz dodávali v říjnu do skladů Agropodniku Kutná Hora až patnáct vagónů jablek denně.

V polovině listopadu byla ukončena sklizeň cukrovky. Ani letos se však nepodařilo splnit plán výroby cukrové řepy. Nebyl splněn hektarový výnos, cukernatost řepy však byla vysoká, 16 %, takže plán výroby cukru bude splněn i při nesplnění plánu výroby cukrové řepy.

Osev ozimých obilovin byl skončen v závěru měsíce října. Ozimou pšenici zaseli letos zemědělci na ploše o 1 200 hektarů větší, než ukládal plán.

STÁTNÍ STATEK KOLÍN

V letošním roce dosáhl Státní statek Kolín poměrně dobrých výsledků. Plánovanou výrobu obilovin překročil o 1,02 %, to je o 137 tun zrní. Dosud nejvyšší hektarový výnos 5,31 tuny zlepšil ještě o 50 kg a tento letošní výnos 5,35 tun je nejlepším výsledkem v historii statku. /Jenom pro malé srovnání uvádím, že v roce 1942 byly na pozemcích, na nichž nyní zčásti

hospodaří státní statek, tyto hektarové výnosy: u pšenice 1,82 tuny, u ječmene 1,67 tuny, u ovsa 1,78 tuny a u žita 1,65 tuny zrní./

Stanovený objem výroby krmiv v množství 50 063 tuny statek překročil o 5 672 tun a dosáhl tak plnění plánu na 111,33 %. Hlavním činitelem při překročení úkolu bylo překročení plánu ve sklizni suché píce a siláže.

V nákupu mléka zaznamenal statek proti loňskému roku pokles. Plánovanou výrobu splnil jen na 97,4 % při výpadku 139 tisíc litrů. Plánovaný nákup cukrovky nesplnil statek o 4 784 tun, to je téměř o 15 %, což představuje plnění plánu jen na 85,01 %. Neplnění cukrovky bylo zapříčiněno zčásti tím, že statek musel pro zaplevelení zaorat 15 hektarů setby, zčásti škodami způsobenými nepřízní počasí a živelními pohromami.

Plán hrubé zemědělské produkce splnil jen na 96,69 %, to znamená, že nevyprodukoval plánovanou výrobu za 2 813 000,- Kčs. Tento výpadek je odrazem vysokého neplnění plánovaných úkolů ve výrobě cukrovky a hovězího masa. Plánovaný objem hrubé produkce rostlinné výroby nesplnil o 1 473 000,- Kčs i přesto, že v podstatě plány všech druhů rostlinné výroby splnil až na cukrovku, jejíž neplnění ovlivnilo tak celkový výsledek plnění plánu v rostlinné výrobě jako celku. Plnění plánovaného objemu hrubé živočišné výroby se také nevyvíjelo příznivě. Úkol byl splněn na 96,72 % a výpadek nesplněný byl v hodnotě 1 340 000,-Kčs. Příčinou neplnění byly nižší stavy skotu o 72 kusů a nižší užitkovost.

Vyjádřeno v absolutních číslech, dosáhl Státní statek

Kolín v roce 1985 těchto výrobních výsledků: hrubou zemědělskou výrobou ve výši 82 274 000,-Kčs, z toho rostlinnou ve výši 42 702 000,-Kčs a živočišnou ve výši 39 572 000,-Kčs.

V roce 1985 vyrobil 13 497 tun obilovin, 27 117 tun cukrovky, 1 375 tun suché píce, 16 872 tun zelené píce, 37 488 tun senáže a siláže, 1 240 tun masa a 5 171 000 litrů mléka.

Dodávkové úkoly splnil v tomto roce takto: 5 100 tun obilovin /100 %/, 27 117 tun cukrovky /85,01 %/, 1 606 tun masa /101,23 %/ a 4 927 000 litrů mléka /98,55 %/.

Ve výnosech jednotlivých plodin dosáhl letos těchto výsledků: 5,35 tun v obilninách, 35,73 tun v cukrovce, ~~8,35~~ 8,35 tun v suché píci, 35,73 tun zelené píce.

V živočišné výrobě dosáhl těchto výsledků: roční dojivost 3 133 litrů mléka v průměru od jedné dojnice za rok, odchov v průměru 82,14 telat na sto krav, denního přírůstku 0,62 kg ve výkrmu skotu a 0,55 kg ve výkrmu prasat.

KOLÍNSKÉ CUKROVARY

Cukrovarnická kampaň, zahájená v cukrovarech koncernového podniku Kolínské cukrovary na podzim loňského roku, se protáhla až do ledna 1985. Bylo během této kampaně ve všech závodech kolínského koncernového podniku vyrobeno 73 829 tun cukru. Během kampaně musela být přerušena výroba v cukrovaru

Ratboř a nezpracovaná řepa přemístěna do jiných cukrovarů. V ratbořském cukrovaru je již staré výrobní zařízení a při provozu tam popraskalo vzduchové potrubí. Havarie byla během tohoto roku odstraněna a 15.zářím 1985 byl ratbořský cukrovar opět připraven na novou kampaň.

V závodech koncernového podniku Kolínské cukrovarny zaváděli v posledních letech výroby nových druhů cukru. Běžně dodávali do maloobchodní sítě krystal, krupici i moučku v kilogramových baleních a od roku 1982 také krystal v pětikilových obalech. V roce 1984 dodaly do obchodní sítě tyto výrobky v objemu 14 484 tun, na letošní rok plánovali zvýšení dodávek na 17 300 tun. Závody podniku Kolínské cukrovarny nevyráběly kostkový cukr, na tuto výrobu se zaměřily závody sousedního podniku Pražské cukrovarny a Východočeské cukrovarny. Po vyhodnocení poptávky byl v závěru roku 1983 zahájen v Kolínských cukrovarech zkušební provoz linky na výrobu tak zvaných "moka kostek". V roce 1984 se tato výroba rozběhla naplno a do obchodů bylo dodáno již 1 900 tun tohoto žádaného výrobku. V roce 1984 byl dále rozšířen sortiment výrobků Kolínských cukrovarů o další inovované výrobky: bílé i barevné homoličky a karamel. Těchto výrobků dodaly závody Kolínských cukrovarů v roce 1984 již 29 a půl tuny.

Letos připravili v Kolínských cukrovarech výrobu dražovaného cukru a moučkového cukru s příchutí vanilky v obalech ve tvaru sypátka. Závody Kolínských cukrovarů tak plní usnesení vlády o obohacení vnitřního trhu novými výrobky.

V závěru připomínám, že součástí koncernového podniku Kolínské cukrovarny je dvanáct cukrovarů na území okresů Kolín, Kutná Hora, Nymburk a Mladá Boleslav.

SVAZ DRUŽSTEVNÍCH ROLNÍKŮ

Začátkem října 1985 projednávalo úkoly a stav zemědělství na kolínském okrese plenární zasedání okresního výboru Svazu družstevních rolníků /SDR/ v Kolíně, rozšířené o účast před-
sedů jednotných zemědělských družstev. Jednání byl přítomen tajemník OV KSČ Vlastimil Kmoch, členka Českého výboru SDR Květa Kroutilová a ředitel Okresní zemědělské správy v Kolíně ing. Jan Jebavý. Zasedání řídil předseda OV SDR Josef Procházka. V jednání bylo zdůrazněno, že v jednotných zemědělských družstvech kolínského okresu se daří plnit státní plán a že mimo výrobu cukrovky, ovoce a zeleniny byly splněny všechny ukazatele tržní produkce za celou 7.pětiletku. Podrobně byla hodnocena oblast komplexní péče o družstevníky. Každoročně je průměrně 270 družstevníků vysíláno na lázeňskou léčbu, ve vlastních družstevních jídelnách se stravuje 45 % trvale činných pracovníků v jednotných zemědělských družstvech, z fondu kulturních a sociálních potřeb družstev se připláčí družstevníkům na pravidelných příspěvcích k důchodům ročně 1 102 000,- Kčs. V roce 1984 dostalo 1 457 družstevníků poukazy na tuzemskou rekreaci a 167 na rekreaci v zahraničí. Dobrých výsledků je také dosahováno v péči o děti družstevníků v družstevních mateřských školách. V jednotných zemědělských družstvech kolínského okresu je ustaveno 127 kolektivů Brigád socialistické práce.

KONTROLA ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

Při soupisu ploch osetých zemědělskými plodinami a připravených pro letošní sklizeň, kterou tvoří nejen orná půda, ale i část sadů, zahrad a dočasně rozorané louky a pastviny, provedeném koncem května 1985, bylo zjištěno, že tyto plochy mají v kolínském okrese výměru 50 858 hektarů. Z toho bylo obilninami oseto 50,3 %, luskovinami 1,3 %, cukrovkou 13 %, pícninami 30,4 %, bramborami osázeno 1,5 % a zeleninou oseto 1,3 %.

V kolínském okrese, jako ostatně v celé naší zemi, stále ubývá zemědělské půdy, kterou zemědělskému hospodaření odčerpávají stavby průmyslových závodů, komunikací, sídlišť i samotné zemědělské závody výstavbou zařízení pro živočišnou výrobu, skladišť, silážních jam atd. V letošním roce má zemědělská půda v okrese celkovou výměru 58 493 hektarů, to je 71,4 % celkové rozlohy okresu, která činí 81 890 hektarů. Z celkové výměry zemědělské půdy připadá na ornou půdu 50 612 hektarů, na zahrady a ovocné sady 4 838 hektarů a na louky a pastviny 3 043 hektarů.

Za posledních pět let od roku 1980 se výměra zemědělské půdy v okrese snížila o 250 hektarů, orné půdy ubylo dokonce 456 hektarů a luk a pastvin 113 hektarů. Naopak se zvýšila plocha zahrad a sadů o 319 hektarů.

CELKOVÉ VÝSLEDKY V ZEMĚDĚLSTVÍ

Celkový objem hrubé zemědělské produkce v kolínském okrese dosáhl v roce 1985 částky 1 103 125 000,-Kčs, z toho jednotná zemědělská družstva dosáhla 886 284 000,- Kčs, státní statky 155 500 000,-Kčs a Společný zemědělský podnik živočišné výroby v Kolíně 61 341 000,-Kčs. Plán hrubé zemědělské produkce v celku byl splněn na 101,3 %. Na úspěšném plnění plánu zemědělské produkce má značný podíl především ta skutečnost, že zemědělské závody kolínského okresu zopakovaly rekordní hektarový výnos obilnin z roku 1984 - 5,44 tun.

Podíl rostlinné produkce na celkovém objemu činil letos 46,6 %, živočišné 53,4 %; v roce 1984 byl poměr obou složek 45,3 % : 54,7 %. Letošní posun ve prospěch rostlinné výroby znamená další snížení předstihu živočišné výroby před rostlinnou a tím i další přiblížení se k ideálnímu stavu, kdy bude rostlinná produkce převažovat.

V okrese bylo letos vyrobeno 138 535 tun zrní, z toho 93 034 tun pšenice a 42 520 tun ječmene. Cukrovky bylo sklizeny 239 304 tun, což znamenalo průměrně 36,22 tun po hektaru, brambor 13 926 tun s průměrným hektarovým výnosem 17,97 tun, 1 494 tun luskovin, 182 167 tun kukuřice na siláž a 269 tun olejin.

V živočišné výrobě měli zemědělci kolínského okresu ve stájích 48 192 kusů skotu, z toho 18 778 krav, 72 366 kusů vepřového dobytka, z toho 5 483 prasnic. Vyrobili celkem 67 449 000 litrů mléka, od jedné dojnice nadojili v průměru 3 580,4 litru mléka za rok, což přepočteno na denní průměr

představuje 9,8 litru mléka od jedné dojnice za den. Z celkového objemu výroby mléka dodali do státního nákupu 62 906 000 litrů mléka. Slepice jim snesly 50 803 000 vajec, průměrná snáška na jednu nosnici dělala 243,5 vajec za rok; do nákupu dodali 27 549 000 vajec. Drůbeže měli ke konci roku 277 971 kusů.

V zemědělství pracovalo letos průměrně 8 350 osob, z toho v jednotných zemědělských družstvech 7 023, na státních statcích 1 129 a 198 ve Společném zemědělském podniku živočišné výroby. Závod Agrostav Kolín měl 297 pracovníků. Pracovníci ve státních statcích si vydělali průměrně 2 969,- Kčs měsíčně, v Agrostavu 2 960,-Kčs. Členové družstev dostali letos odměnu v průměru 2 610,-Kčs. K tomu je třeba podotknout, že u členů družstev jde o čistou ~~částku~~ částku odměny, u pracovníků státních statků a Agrostavu o hrubou mzdu, z níž se ještě sráží daň ze mzdy. Ve srovnání s rokem 1984 byly letos průměrné odměny družstevníků o 31,-Kčs a průměrné mzdy pracovníků státních statků o 33,-Kčs vyšší.

18.

OBCHOD A SLUŽBY

Obchodu a službám se věnuje v současné době stále velká pozornost. V posledních několika letech se na tomto úseku už leccos zlepšilo, rozšířil se počet druhů různých služeb, někde se zkrátily lhůty a snad i zvýšila kvalita, ale stále ještě poskytování služeb jak v obchodě tak i v různých opravárenských, servisních a jiných organizacích majících poskytovat služby obyvatelstvu, není na dostatečné úrovni jak co do množství tak i kvality. Největší starost se službami a obchodem padá na Městský národní výbor, protože je obyvatelstvu odpovědný za jejich stav a úroveň a má být garantem obyvatelstvu za zajišťování a uspokojování jejich potřeb na tomto úseku, i když samozřejmě sám tyto služby neposkytuje a jsou zde speciální podniky obchodní a podniky služeb. Městský národní výbor tyto podniky neřídí, kromě Technických služeb a drobných provozoven, ale usměrňuje jejich činnost ve směru co možná nejširšího uspokojování potřeb obyvatelstva,

kontroluje je, jak své úkoly plní, a zejména dislokuje jejich provozovny na území města tak, aby co nejlépe vyhovovaly potřebám obyvatelstva. Z toho důvodu, jak jsem již uváděl v kronice v předešlých letech, objednal Městský národní výbor v Kolíně u Státního projektového ústavu obchodního /SPÚO/ v Brně přepracování tímto ústavem zpracované studie obchodu a služeb pro město Kolín s výhledem do roku 1995. Úkolem studie je najít nejoptimálnější dislokaci i sortimentní náplň provozoven obchodu a služeb ve městě. Studie tohoto odborného ústavu v plné míře potvrdila požadavek Městského národního výboru na výstavbu dostatečně sortimentně i kapacitně dimensovaného obchodní domu v Kolíně.

O B C H O D

Důkladnou prověrkou všech objektů, sloužících v současné době obchodu v konfrontaci s uvažovanou budoucí potřebou zjistil Státní projektový ústav obchodní v Brně, že do roku 1995 bude nutno rozšířit provozní prostor obchodních organizací ve městě o plochu 4 831 čtverečních metrů a z toho více než polovina připadne na potravinářské prodejny. Samozřejmě že studie počítá s modernizací většiny dosavadního obchodního prostoru v Kolíně a s výstavbou nových moderních kapacit. Současný stav i předpokládanou potřebu obchodního prostoru do roku 1995 v jednotlivých oborech podle úvahy Státního projektového ústavu obchodního ukazuje tabulka na následující stránce.

Druh obchodu	Skutečný stav prod.ploch v m ²	Potřeba prod. ploch v r.1995	Rozdíl v m ²
potraviny	5 548	8 001	2 453
textil	1 546	1 928	382
oděvy	622	849	227
obuv	668	971	303
domácí potřeby	1 243	2 219	976
drobné zboží	281	611	330
drogerie	584	744	160

Naproti tomu podle této úvahy přesahují prodejny nábytku ve městě svou dnešní rozlohou prodejní plochy 740 m² potřebu v roce 1995 o 107 m² a prodejny podniku Klenoty plochou 215 m² mají už dnes o 31 m² více, než budou potřebovat v roce 1995.

Závěry zpracované studie Státního projektového ústavu obchodního v Brně potvrzují nutnost výstavby obchodního domu v Kolíně o prodejní ploše nejméně 2 500 čtverečních metrů. Městský národní výbor jednal o možnosti výstavby obchodního domu s generálním ředitelstvím obchodních domů PRIOR v Bratislavě a zde se dověděl, že investiční limit a finanční prostředky na výstavby obchodních domů přiděluje ministerstvo obchodu ČSE a PRIOR pouze zajišťuje jejich realizaci. Další jednání proto vedl MěstNV s ministerstvem obchodu a Českou plánovací komisí v Praze.

V současné době je zapsána výstavba obchodního domu v Kolíně v plánu 8.pětiletky se zahájením v roce 1988 a investičními náklady 38 miliónů Kčs. Proti původnímu předpokladu však byl jako hlavní investor určen nikoli podnik PRIOR, ale

Trust podniků - Obchod průmyslovým zbožím Praha. Takto je obchodní dům v Kolíně zapsán i ve volebním programu Stře-
dočeského krajského národního výboru v Praze.

V říjnu letošního roku se uskutečnilo jednání na gene-
rálním ředitelství Obchodu průmyslovým zbožím v Praze za ú-
časti náměstka dr. Šplíchala, místopředsedy Okresního národ-
ního výboru v Kolíně s. Jůzy a ing. Sojky a místopředsedy Měst-
ského národního výboru v Kolíně ing. Tomáše Sklenáře. Po zvá-
žení všech okolností upustil Obchod průmyslovým zbožím od po-
žadavku použít dřívější projektový úkol na umístění obchod-
ního domu na rohu Kovářské a Pražské ulice, zpracovaný již
v roce 1967. Bylo rozhodnuto prověřovat nadále pouze dvě mož-
nosti umístění obchodního domu, a to na jižní straně náměstí
Rudé armády nebo v Kutnohorské ulici na zahradě za kostelem
sv. Víta, patřící nyní Okresnímu bytovému podniku. Investor
Obchod průmyslovým zbožím po prověření předpokládaných nákla-
dů výstavby v obou lokalitách a s ohledem na předpoklad odpo-
vídajících tržeb v budoucím obchodním domě má jednoznačně zá-
jem o umístění obchodního domu na náměstí Rudé armády.

Druhým projednávaným problémem byla otázka sortimentu
zboží, který by měl být v budoucím obchodním domě prodáván.
Obchod průmyslovým zbožím upozornil na to, že kdyby tam měla
být také prodejna potravin, že by to značně prodražilo celou
stavbu nutností instalací mrazicích boxů a samostatného pří-
jmu zboží, kde jsou zvláště náročné požadavky Okresní hygienic-
ké služby. Za výše uvedený limit finančních prostředků na
stavbu určený ve výši 38 miliónů korun nebude také možné po-
stavit obchodní dům o ploše 2 500 čtverečních metrů, jak by-

lo původně požadováno, ale podle současné cenové úrovně je možné za tuto částku realizovat obchodní dům o maximální ploše 2 200 čtverečních metrů prodejní plochy.

Tyto argumenty byly natolik závažné, že zástupci ONV i MěstNV se k názoru investora přiklonili.

Podle prozatímního návrhu by v obchodním domě měly být umístěny prodejny Drobné zboží, Domácí potřeby, Textil, Oděvy a jen menší bistro /občerstvení/. Celá záležitost však ještě nebyla uzavřena, náplň obchodního domu bude ještě zpřesňována.

Obchodní dům nesporně přispěje ke zlepšení situace v obchodní síti v Kolíně, ale celá problematika rozvoje obchodní sítě v celém městě však výstavbou obchodního domu nekončí. I nadále bude třeba zajišťovat výstavbu nových obchodních kapacit, zejména velkoobchodů potravin a nákupních středisek v rámci komplexní bytové výstavby a realizovat přestavby a modernizaci dosavadní obchodní sítě zvláště ve vnitřním městě. Hlavním směrem rozvoje maloobchodní sítě je její koncentrace, soustřeďování do vybraných míst, kde bude možno uskutečnit na jednom místě nabídku různého sortimentu zboží, což přispěje k racionalizaci prodeje i za cenu toho, že spotřebitel bude mít do takových obchodů větší docházkovou vzdálenost, než má nyní do mnohých malých jednoobslužných obchodů, které již nevyhovují ani kultuře prodeje ani hygienickým požadavkům.

V jednotlivých částech města je v současné době zhruba tento stav obchodní sítě:

Základem obchodního života v centru města jsou mimo náměstí Obránců míru ulice Kutnohorská, Pražská, Kouřimská, Husova, Rubešova a Zámecká. Pro historické jádro města je zpra-

cována dislokační studie, která s ohledem na stavební stav domů a podmínky a požadavky státní památkové péče počítá s otevřením a obnovením podloubí celé jižní a západní strany náměstí a s využitím přízení domů pro obchodní účele.

Přes všechny potíže už byly provedeny rekonstrukce a z části i modernizace prodejen: hračky v Kouřimské ulici, Soluna v Kouřimské ulici, železářství v Zámecké ulici, elektro-zboží v Kutnohorské ulici, lahůdky na náměstí Rudé armády a po navrácení prodejny textilu do jejích původních prostor, také nově upravených, v přízemí budovy hotelu Savoy po jeho opravě byla vybudována nová prodejna dámské obuvi v Husově ulici a v prodejně obuvi na náměstí Obránců míru zůstalo jen oddělení pánské a dětské obuvi.

V Kolíně II, Pražské předměstí, kde dnes žije již polovina obyvatel celého města, je z větší části situace vyřešena jen u prodejen potravinářského charakteru. Síť širokosortimentních samoobslužných potravinářských prodejen Centrum, Barborka v Dělnické ulici, prodejna v ulici Budovatelů, prodejna v ulici Na magistrále, prodejna Bezovka v Žižkově ulici, ležící na okraji tohoto obvodu města, postačuje v současné době již potřebám zásobování této oblasti potravinářským zbožím. V sortimentu mimo potravinářské prodejny je však situace horší. Chybí zde prodejna dětského textilu, švadlenka a jiné a chybějí zde také provozovny služeb. K odstranění těchto nedostatků by mělo dojít v souladu s investičními možnostmi při dostavbě sídliště tak, jak předpokládá územní plán města.

Koncem 8.pětiletky plánuje n.p.Potraviny v prostoru

dosavadní stavební ohrady Okresního stavebního podniku při Pražské ulici výstavbu velké širokosortimentní prodejny náhradou za úbytek prodejen způsobený demolicemi v souvislosti s rekonstrukcí průtahu silnice I/38 městem a jejím rozšířením na čtyři jízdní pruhy. Tato nová prodejna má také zlepšit úroveň prodeje ve staré zástavbě Pražského předměstí.

V Kolíně III, na Kouřimském předměstí je širokosortimentní prodejnu Bezovkou, která je na rozhraní Kolína II a Kolína III v Žižkově ulici a samoobsluhou Jednoty v ulici Prokopa Velikého potřeba prodeje potravinářského zboží v zásadě uspokojena. S výstavbou prodejen průmyslového zboží se v této oblasti zatím nepočítá vzhledem ke krátké docházkové vzdálenosti do středu města. V souvislosti s výstavbou sídliště, nazývaného nyní "U Jána", která se plánuje již v závěru této pětiletky, se počítá, že v roce 1990 se začne s výstavbou širokosortimentní prodejny potravin v Jateční ulici.

Kolín IV, Katnohorské předměstí, je průmyslovou oblastí města, kde se koncentruje více než polovina pracovních příležitostí celého města a převážná většina pracujících v průmyslových závodech této čtvrti do zaměstnání dojíždí z venkova. To má své důsledky i v obchodní síti této oblasti, největší frekvence nákupů se soustřeďuje do mezidobí střídání pracovních směn v závodech a v odpoledních hodinách. Zdá se, že současná obchodní síť v této oblasti vyhovuje, zejména obchodní středisko Jednoty ve výškovém domě družstva uspokojuje poptávku po potravinářském i průmyslovém zboží.

V excentricky položené části tohoto předměstí, na Štáralce, jsou základní životní potřeby obyvatel uspokojovány

místní potravinářskou prodejnou Jednoty, kterou si před několika lety obyvatelé Štáralky sami postavili v akci "Z".

V Kolíně V, na Zálabí, je současná potřeba v prodeji potravin vyřešena velkými prodejny v ulici Na louži, v Tatra domech v Okružní ulici, v Třídvorské ulici a v ulici U Borku. V souvislosti s další bytovou výstavbou v této části města, která již letos byla zahájena, se počítá do roku 1990 s výstavbou jednopatrového obchodního střediska v prostoru severní strany Jiráskova náměstí nákladem 7,6 miliónu korun. V přízemí tohoto objektu má být potravinářská prodejna a v patře prodejna drobného zboží. Pro obchodní účely budou využity i přízemí domů, které se zde budou stavět.

V Kolíně VI, Na vejfuku a ve Štítarech, je v obou částech po jedné malé prodejně potravin, které svým technickým stavem a nemožností dalšího rozšíření naprosto současným potřebám nevyhovují. Z toho důvodu zařadil MěstNV Kolín do svého volebního programu výstavbu nové prodejny potravin ve Štítarech v akci "Z" se zahájením v druhé polovině 8.pětiletky.

V nové součásti města, v Sendražicích tvoří obchodní síť dvě širokosortimentní samoobslužné prodejny potravin a jedna prodejna masa. Tato obchodní síť obyvatelům obce zcela vyhovuje, zboží průmyslového charakteru nakupují ve městě.

Ke zlepšování celkového zásobování občanů města potravinářskými druhy zboží přispívá v nemalé míře prodej přebytků a výpěstků drobných pěstitelů a jednotných zemědělských družstev na trzích konaných na náměstí Obránců míru. Značné oblibě se těší nedělní trhy členů Českého svazu chovatelů, které jsou navštěvovány zájemci z širokého okolí. Ke zvýšení

kultury prodeje trhovců i členů Českého svazu chovatel přispěje v krátké době vybudování stálé tržnice v Císařovsi a dokončení areálu Českého svazu chovatelů ve Štítarech, kam budou přeneseny trhy z dosavadních nevyhovujících stanovišť.

Dojde-li k realizaci plánovaných objektů, o nichž jsem hovořil, to je: obchodního domu na náměstí Rudé armády, širokosortimentní samoobslužné prodejny v Jateční ulici, obchodního střediska na Jiráskově náměstí na Zálabí a prodejen v přízemních prostorách nově stavěných domů na zálabském předmostí, širokosortimentní samoobslužné prodejny v Pražské ulici, potravinářské prodejny ve Štítarech, tržnice v Císařovsi a areálu Českého svazu chovatelů ve Štítarech, budou kapacity obchodních prodejen potřebám kolínského obyvatelstva úměrné i za předpokladu, že do roku 1990 počet obyvatel města Kolína dále vzroste.

NÁRODNÍ PODNIK POTRAVINY

Zásobování kolínského obyvatelstva potravinami zajišťuje převážně národní podnik Potraviny, odštěpný závod 01-04 Kolín, který má sídlo svého ředitelství v Kolíně II., Sokolská ulice čp.2 /v zámku/. V daleko menší míře působí ve městě na tomto úseku spotřební družstvo Jednota. Kolínský závod Potraviny /dříve se tento podnik nazýval "Pramen"/ má své provozovny kromě Kolína ještě v některých větších místech okresu, např. v Českém Brodě, ale většinu venkova okresu zá-

sobuje spotřební družstvo Jednota. Závod Potravin Kolín splnil v celém okrese plán maloobchodního obratu na 99,79 % celkovou tržbou 370 203 000,-Kčs. Jenom z výroby lahůdek dosáhl tržeb za 11 082 000,-Kčs. Třebaže závod letošní plán nenaplnil na sto procent, úkoly celé 7.pětiletky splnil. V Kolíně letos neuvedl do provozu žádnou novou provozovnu ani žádnou neuzavřel, takže síť prodejen závodu Pramen ve městě Kolíně zůstala letos ve stejném rozsahu jako vloni.

Zajímavé jsou některé údaje o tom, co a kolik nakoupili obyvatelé kolínského okresu ve stovce prodejen závodu Potravin Kolín během jednoho roku. Podotýkám, že se nejedná o celkový prodej v okrese, protože vedle prodejen Potravin zde působily i prodejny spotřebního družstva Jednota. Údaje, které chci dále uvést, se týkají, jak znovu zdůrazňuji jen prodeje v ~~potravinářských~~ prodejnách závodu Potravin Kolín. Tak tedy prodejny závodu Potravin Kolín prodaly v roce 1984 kupujícím kolínského okresu 24 296 metrických centů chleba, 7 354 q mouky, 5 555 q cukru, 69 226 kg kávy za 17 042 000,-Kčs; kuřáci utratili v prodejnách závodu Potravin Kolín za celý rok 1984 celkem 28 439 000,-Kčs, což je o 3 061 000,-Kčs více než v roce 1983, pivaři nakoupili 17 883 hektolitrů piva a milovníci tzv.tvrdého alkoholu koupili v prodejnách závodu Potravin Kolín 1 692 hektolitrů lihovin za 18 890 000,-Kčs. Podotýkám ještě jednou, že tyto údaje se týkaly jen prodeje v provozovnách závodu Potravin Kolín, skutečná spotřeba v okrese byla ve všech těchto artiklech samozřejmě vyšší.

T R H Y

Obchodní služby byly občanům poskytovány kromě ve stálých prodejnách také na pravidelných trzích, které se letos stále ještě odbyvaly na náměstí Obránců míru každou středu, pátek, sobotu a neděli. Prodáváli tu své výpěstky, hlavně zeleninu, rané brambory, sazenice i květiny drobní pěstitelé, trhovci nejen z blízkého okolí města, ale i z daleka, za Slovenska sem někteří pravidelně dojížděli. Prodávála zde své přebytky také některá jednotná zemědělská družstva, hlavně zeleninu a rané brambory.

Vešle pravidelných týdenních trhů organizoval Městský národní výbor i výroční trhy. Letos byly tři. V sobotu 30. března 1985 od 8 do 16 hod. se konal na náměstí Obránců míru "Velikonoční trh". Podle plánu tam mělo být prodáváno zahradnické náčiní, hračky, papír, drogistické zboží, cukrovinky, dárkové balíčky, tabák, pletené zboží, módní doplňky a ovoce. Přes velikou propagaci a informování občanů plakáty nejen v Kolíně ale i v okolních obcích, neměl trh valného úspěchu ani v účasti prodávajících ani návštěvou kupujících.

Letošní posvícenský jarmark se konal v poňdělí dne 26. srpna 1985. Už dlouho se nestalo, aby na kolínský posvícenský jarmark přšelo, letos nejdříve ráno lilo, dopoledne přšelo a až teprve po druhé hodině odpolední přestalo. Jarmark byl asi proto dost málo navštívěn. Město jej dobře připravilo a zajistilo, dalo vytisknout plakáty a na náměstí předem postavit prodejní stánky. Ale nakonec ani všechny nebyly obsazeny a v těch, kde se prodávající usadili, velmi brzy své zboží

vyprodali a další stánky zely prázdnotou. Prodávalo se nejvíce pletené zboží, cukroví a ne dost lákavé upomínkové nebo také zvané "umělecké" předměty, vesměs však bezcenné kyče, a knihy. Celkově se dá říci, že se letošní kolínský posvícenský jarmark, kdysi tak slavný, příliš nevydařil.

Po nedobrych zkušenostech z minulých let s pořádáním "Vánočního trhu" pod širým nebem na náměstí, byl letos "Vánoční trh" naplánován na dny 3.až 5.prosince 1985 do velkého sálu Kulturního domu pracujících.

RESTAURACE A JÍDELNY

Další z obchodních organizací působících v Kolíně, je podnik Restaurace a jídelny, které mají své sídlo a své podnikové ředitelství v domě čp. 8/IV v Rorejcově ulici. Svůj maloobchodní plán podnik splnil na 104,5 % a dosáhl tržeb za 88 069 000,-Kčs. K tomuto úspěchu přispěli jednak zaměstnanci svou socialistickou soutěží, jednak sám podnik pořádáním různých speciálních gastronomických akcí, na které zval své hosty. Tak například uspořádal "Týden slovenské kuchyně" v hotelu Savoy, na který si pozval kuchaře z družebního podniku pohostinství z Rimavské Soboty a na oplátku pak provozoval svým personálem "Týden české kuchyně" v Rimavské Sobotě. Dále uspořádal "Dny ruské kuchyně", "Týden správné výživy", nebo nabízel svým hostům speciality staročeské kuchyně, pořádal zvěřinové hody, vepřové hody a pod.

V socialistické soutěži podniku Restaurace a jídelny v Kolíně bylo letos zapojeno 431 pracovníků a někteří z nich se zúčastnili i několika odborných soutěží, pořádaných v rámci celé republiky. Tak například Boris Kenardzjev, pracovník v provozovně "Labe" v Kolíně, zvítězil v krajském kole soutěže odbornosti v oboru číšník a postoupil do národního kola, Jiří Pavlišťík, šéfkuchař provozovny "Stará pošta" se umístil v soutěži v oboru kuchař na druhém místě. Oběma byl propůjčen čestný odznak "Vítěz socialistické soutěže".

V roce 1985 rozšířil podnik Restaurace a jídelny v Kolíně služby spotřebitelům otevřením výroby smažených bramborových lupínek a zvětšil také rozsah závodního stravování pro pracující kolínských závodů a organizací, které nemají vlastní závodní jídelny. V roce 1985 uzavřel smlouvy o zajišťování závodního stravování s 83 takovými organizacemi ve městě a v jedenácti svých restauračních zařízeních podával denně v průměru 895 porcí obědů pracujícím.

MALOOBCHODNÍ OBRAT

Situace na vnitřním trhu se dále zkonzovala, a to zejména na trhu potravinářského zboží. Maloobchodní obrat hlavních obchodních systémů v kolínském okrese byl v roce 1985 splněn na 100,7 % a proti roku 1984 vzrostl o 3,3 %, což je nejvyšší meziroční zvýšení v celé sedmé pětiletce. Vcelku lze konstatovat, že nabídka potravinářského zboží

v našem okrese byla po celý rok na dobré úrovni, zásobení vánočního trhu dokonce je třeba hodnotit jako velmi dobré. Určité dlouhodobé problémy trvaly ještě v letošním roce v zásobování některými druhy průmyslového zboží.

Celoroční maloobchodní obrat dosáhl v roce 1985 těchto hodnot: u podniku Potraviný 370 203 000,-Kčs, u podniku Ovoce a zelenina 29 504 000,-Kčs, u podniku Oděvy 31 613 000,-Kčs, u podniku Textil 84 076 000,-Kčs, u podniku Obuv 36 000 000,-Kčs, u podniku Domácí potřeby 115 985 000,-Kčs, u podniku Drobné zboží 69 624 000,-Kčs, u podniku Nábytek 30 601 000,-Kčs, u podniku Klenoty 30 813 000,-Kčs, u podniku Restaurace a jídelny 88 069 000,-Kčs, u podniku Uhelné sklady 32 303 000,-Kčs a u spotřebního družstva Jednota 550 402 000,-Kčs. Dohromady činil v roce 1985 maloobchodní obrat v těchto vyjmenovaných podnicích 1 469 193 000,- Kčs. Proti roku 1984 byl o 46 416 000,-Kčs vyšší a za celou pěti-letku, to je od roku 1981 vzrostl o 143 431 000,-Kčs, vyjádřeno v procentech, o 10,8 %.

KONTROLA OBCHODNÍCH ORGANIZACÍ

Obchod slouží spotřebitelům, občanům, ale někdy je také šidí. V roce 1985 prováděla Česká obchodní inspekce kontroly poctivosti prodeje v obchodní síti kolínského okresu v prodejních podniku Potraviný. Provedla 45 kontrolních nákupů v celkové částce 2 837,40 Kčs a z toho bylo v patnácti pří-

padech zboží předraženo. Kontrolní pracovníci uložili na místě prodavačům pět blokových pokut za nepoctivý prodej a v dalších případech byli finančně postiženi vedoucí prodejen až do výše pokuty 1500 Kčs. Kontrolní pracovníci zjistili v prodejnách na pultech i značné množství zboží s prošlou záruční lhůtou.

Kontrolu v obchodech prováděla i vlastní podniková podniková kontrola. Ta provedla v prodejnách potravin v okrese 128 kontrolních nákupů, z toho zjistila ve 37 případech špatné účtování a ve 23 případech předražení zboží. I v těchto případech byla uplatněna kárná opatření proti viníkům a zodpovědným vedoucím.

Česká obchodní inspekce zjistila nepořádky v prodeji i v prodejnách spotřebního družstva Jednota. V roce 1985 v nich vykonala 30 prověrek a při kontrolních nákupech v celkové hodnotě 2 327,35 Kčs zjistila v celé polovině kontrolních nákupů, v patnácti případech předražení. Uložila na místě 6 blokových pokut po sto korunách a vedoucím prodejen byly uloženy peněžité tresty v celkové částce 7 000,-Kčs.

Vlastní podniková kontrola spotřebního družstva Jednota Kolín provedla 176 kontrolních nákupů a zjistila špatné účtování v 83 případech a předražení ve 47 případech.

Ne lepší situace byla zjištěna při kontrolách v prodejnách podniku Zelenina. Orgány České obchodní inspekce provedli zde sice jen sedm kontrolních nákupů, ale ve více než v polovině z nich, ve čtyřech případech zjistily předražení. Vlastní podniková kontrola podniku Zelenina pak zjistila ještě osm předražení při 49 kontrolních nákupech.

Při kontrole nebyly pominuty ani provozovny podniku Resturace a jídelny Kolín. Zde provedli pracovníci České obchodní inspekce 15 kontrolních nákupů, z nich u tří zjištěny předražené ceny. Vlastní podniková kontrola se zaměřila na to, zda pracovníci pohostinství neředí lihové nápoje, podávají kávu podle norem, dodržují zákon o boji proti alkoholismu aj. Při těchto kontrolách za zjištěné nedostatky a prohřešky potrestala 52 pracovníků udělením důtky a 69 finančním postihem na platu.

Z uvedeného je vidět, že poctivost v našem obchodě vůči spotřebitelům není ještě zdaleka samozřejmostí. Na druhé straně je to potvrzením, že naše specialistická společnost se nespokojuje s tímto stavem a že přísně trestá zjištěné viníky, kteří spotřebitele šidí a chtějí rychle zbohatnout.

S L U Ž B Y

S rostoucí životní úrovní obyvatelstva roste i stále větší potřeba služeb poskytovaných občanům, jejich rozsah, sortiment i kvalita a včasnost. Mění se i jejich struktura podle toho, jak roste zájem o jednotlivé jejich druhy. V domácnostech totiž přibývá různých složitých elektrických a elektronických přístrojů, člověk používá k domácím pracem i při svém volném čase stále více nejrůznějších automatických a programovatelných strojů, jako praček, chladniček, topidel, nebo i elektrofonických hudebních nástrojů a přístrojů repro-

dukčních i záznamových, vlastních dopravních prostředků i jiných předmětů někdy složité konstrukce, které mu umožňují splňovat jeho záliby, "koníčky" nebo jak se nyní "hezky česky" žák říká "hobby". Je samozřejmé, že složité stroje a přístroje, navíc ve velké míře používané, kladou stále větší nároky na odbornost opravářských a servisních služeb a na rychlost poskytování takových služeb, neboť kdo si koupí poměrně drahý přístroj, chce ho používat a v případě poruchy ho chce mít rychle opravený. Těmto požadavkům však stále ještě služby v našem městě neodpovídají a nesplňují je. Proto rada Městského národního výboru v Kolíně přijala a schválila dne 28.května 1985 "Návrh programu dalšího rozvoje služeb do roku 1995 ve městě Kolíně". Vychází ze současné situace, kdy podniky místního průmyslu a místního hospodářství /MH/, drobná provozovna /DP/, výrobní družstva /VD/ a jednotliví občané, jimž bylo vydáno povolení poskytovat osobně některé služby, zajišťují v podstatě tyto druhy služeb: holišství a kadeřnictví - 8 podniků MH; sběr prádla k čištění a mandlování - 15 podniků MH; opravy obuvi - 2 podniky VD; opravna elektrospotřebičů - 1 podnik MH; fotoslužba - 1 podnik DP, 2 podniky VD; služby fotoamatérům - 1 MH, 1 DP; prodej květin - 3 MH, 1 JZD; zakázkové krejčovství - 2 MH, 1 VD, 12 jednotlivců; sedlářství a brašnářství - 1 DP, 2 VD; čelounictví - 1 DP; autoopravny - 2 MH, 1 DP, 1 VD; sklenářství 1 MH; malířství pokojů - 1 MH, 1 DP; stavební údržba - 1 MH, 1 DP; sběrné suroviny - 4 MH, stěhovací služba - 1 ČSAD; opravna pneumatik - 1 MH; deratizace - 1 MH; půjčovna prům. zboží - 1 MH; opravna plynových spotřebičů - 1 MH; truhlářství

1 MH, 1 DP; kosmetika - 1 MH; pedikura - 1 MH; prádelny - 2 MH; rychloprádelna - 1 MH; kominiectví - 1 MH; lázeňské služby - 2 MH; náboťová služba - 1 MH; koťešnictví, opravy - 1 MH, 1 jednotlivec; opravy oděvů - 1 MH; střiťová služba - 1 MH, 1 DP, 1 jednotlivec; zakázkové pletení - 1 MH; opravy hudebních nástrojů - 2 jednotlivci; kartáčnictví - 1 jednotlivec; strojové vyšívání - 1 jednotlivec; potahování knoflíků - 1 jednotlivec; kamenické práce - 1 MH; čištění peří - 1 MH, 1 DP; kovorytectví - 1 DP; broušení pil - 1 DP; zámečnické práce - 1 MH, 1 DP; klempířství - 1 DP.

Stále platným a mobilizujícíím podnětem pro organizování podniků, družstev a provozoven, poskytujících služby je a stále zůstává usnesení 6. plenárního zasedání ústředního výboru KSČ z roku 1982, které uložilo zejména národním výborům zajišťovat zkvalitňování všech druhů služeb a podstatně v nich zvýšit podíl práce pro obyvatelstvo. Národní výbory jsou také oprávněny vydávat povolení k poskytování služeb ve vyjíměčných případech jednotlivým osobám, které tyto práce a služby vykonávají osobně jako svou hlavní pracovní činnost, to znamená, že nejsou v pracovním poměru k žádnému zaměstnavateli; ve většině případů jsou však taková povolení vydávána občanům, kteří jsou v pracovním poměru zaměstnání u některého zaměstnavatele a osobní poskytování služeb provádějí ve svém volném čase po skončení pracovní doby u svého zaměstnavatele, který jim však musí v takovém případě dát svůj souhlas k činnosti mimo pracovní dobu. Je to opatření, která ^{ma} na jedné straně rozmnožit druhy poskytovaných služeb obyvatelstvu, zvýšit jejich kapacitu a urychlit je, na druhé straně má zabránit

melouchaření se vší nekontrolovaností a daňovými úniky.

V celém kolínském okrese bylo ke dni 1. prosince 1985 vydáno 306 takových povolení v padesáti obcích okresu; nejde tedy naprosto o nějaký masový jev, směřující k soukromému podnikání, i když se také najdou lidé, kteří této příležitosti dokáží využít ke svému rychlému obohacování. Nejvíce povolení bylo vydáno domácím švadlenám, což jsou většinou ženy v domácnosti, a necelá třetina těch, jimž bylo toto povolení vydáno, jsou důchodci.

Rozhodující podíl na celkovém objemu poskytovaných služeb mají podniky místního hospodářství, místní výroby a služeb a výrobní družstva. Skutečná hodnota jimi poskytnutých služeb, výkonů, v roce 1985 v kolínském okrese dosáhla výše 248 402 000,-Kčs, byla však proti roku 1984 o 268 000,-Kčs nižší. Redukované výkony, to znamená výkony po odečtení materiálních nákladů, tedy vlastní práce při poskytování služeb, se naproti tomu ve srovnání s rokem 1984 letos zvýšily o 1,4 % a jejich skutečná hodnota dosáhla výše 136 078 000,-Kčs. Znamená to, že bylo dosaženo zvýšení podílu práce na poskytovaných službách, což odpovídá vytýčenému záměru. Dalším pozitivním rysem v letošním roce je zvýšení podílu tržeb od obyvatelstva na celkovém objemu tržeb za služby, a to proti roku 1984 o 3,1 %. Pracovníci v odvětví podniků místního hospodářství a služeb si letos vydělali v průměru 2 595,-Kčs měsíčně a to je také více než vloni, o 1,1 %.

DROBNÁ PROVOZOVNA MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

Drobná provozovna Městského národního výboru v Kolíně poskytovala letos 29 různých služeb. Podle stavu ke dni 31. prosince 1985 pracovalo v drobné provozovně 14 stálých pracovníků buď v hlavní nebo ve vedlejších pracovním poměru a 101 pracovníků na dohodu o pracovní činnosti, to je občasných pracovníků.

Drobná provozovna MěstNV v Kolíně poskytovala v roce 1985 jmenovitě tyto služby; resp. služby v těchto profesích: sedlář, čalouník, zedník, lešenář, obkladač, tesař, truhlář, pokrývač, klempíř, zámečnický, lakýrník, malíř pokojů, instalatér, elektrikář, topenář, kopáč, fotograf, rytec, autoklempíř, autolakýrník, pletařka, švadlena, šití prádla, oprava prádla, kursy šití, stříhová služba, opravy kožešnických výrobků, malování kapesníků, oprava deštníků, čištění peří, malování na urny, svařování PVC, broušení pil, půjčování vozíků, hlídání parkoviště a prováděla i prodej partiového zboží, ve kterém nakonec dosáhla téměř polovinu všech svých tržeb, více než dvě třetiny celkového objemu tržeb od obyvatelstva.

Drobná provozovna zpracovala výhledový materiál "Koncepti drobné provozovny Městského národního výboru v Kolíně do roku 1990", kterou projednala a schválila rada MěstNV dne 28. prosince 1985. Současně přidělila drobné provozovně objekt čp. 16/II v Pražské ulici, kde má provozovna postupně vybudovat truhlářskou a zámečnickou dílnu a skladiště a garáže.

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA KOLÍNA

Největší organizací, řízenou Městským národním výborem v Kolíně, poskytující placené i neplacené služby obyvatelstvu, jsou Technické služby města Kolína /TSMK/. Také ony vypracovaly letos svůj perspektivní plán rozvoje, nazvaný "Koncepce rozvoje veřejně prospěšných služeb, zajišťovaných TSMK, do roku 1990" Rada MěstNV ji projednala a schválila 30. dubna 1985. Hlavním cílem této koncepce je dosažení větší čistoty města a rozšiřování řádné údržby veřejné zeleně ve městě. Činnost TSMK však bude i v příštím období determinována nedostatkem potřebných prostorů pro svůj dvůr, neboť ani v 8. pětiletce se nepočítá s přidělením stavebních investic pro TSMK; tím nebude moci zahájit v dohledné době již dlouho plánovanou a připravovanou výstavbu nového areálu na vyčleněných pozemcích při Třídvorské ulici na Zálabí. Dosavadní objekt TSMK v čp. 2/III na rohu Kmochovy a Václavské ulice je už pro TSMK dávno malý.

Jak je známo, spravuje TSMK tzv. místní komunikace, to je všechny ulice ve městě, kromě průtahových komunikací, které patří do správy Okresní správy silnic, dále všechny chodníky a veřejná prostranství. V roce 1985 zajistily TSMK dodavatelským způsobem vybudování chodníku z Kolína do Štítar, parkoviště u hotelu Savoy, rekonstrukci ulic Na Petříně, Na kopečkách a opravy povrchu vozovek po zimním období. Pro nedostatek kapacity dodavatele nemohly letos dokončit rekonstrukci druhé etapy Čelakovského ulice a zahájit rekonstrukci Chelčického ulice.

K dosažení větší čistoty ve městě a k zamezení stálého vznikání tzv. černých skládek v okolí města zavedly před časem TSMK na místo dřívějšího přistavování valníků na různých místech města umístování velkoobjemových kontejnerů, tzv. "van" o obsahu sedmi kubických metrů, do nichž občané skládají větší odpady z domácností. Na jejich odvoz mají speciální vozidlo s hydraulickým zvedákem, který "vanu" naloží a na skládce vyprázdní. TSMK rozšířily letos počet těchto kontejnerů, obsluhovaly jich 65, z toho 39 vlastních; ostatní byly majetkem průmyslových závodů, jimž TSMK za úplatu tímto způsobem odvážely odpadky. Vozily je na skládku v Radimí. Z vlastních měly 29 van rozmístěných na různých místech ve městě, 6 na hřbitově. Odvoz odpadků z domácností obstarávaly TSMK nejen v Kolíně, ale i v řadě dalších obcí v okrese. Celkem vyvážely letos pravidelně každý týden 391 kontejnerů o obsahu 1 100 litrů a 10 620 normálních popelnic. Kontejnery v sídlišti odvážely dvakrát týdně.

V letošním roce vysázely TSMK ve městě za pomoci občanských výborů 2 135 keřových růží, 1 265 okrasných keřů a stromků, 94 jehličnanů a 16 200 kusů letniček.

TSMK zajišťovaly ve městě provoz pěti veřejných záchodků.

Letos dostaly TSMK za úkol mimořádnou akcí, byly určeny za garanta stavby tělocvičny v akci "Z". Protože TSMK nemají vlastní stavební dělníky ani zedníky, prováděla stavbu pod jejich dozorem pracovní skupina JZD Červené Pečky.

V souvislosti se sloučením Kolína a Sendražic převzaly TSMK do své správy i místní komunikace a veřejná prostranství v Sendražicích. Jde o 19 km vozovek, 4,5 hektaru zeleně, 85

světelných bodů veřejného osvětlení a sendražický hřbitov. TSMK budou napříště také provádět v Sendražicích odvoz odpadků z domácností, který si dosud sendražičtí občané zajišťovali sami odvozem na místní skládku při silnici do Ovčár.

Kromě drobných provozoven a Technických služeb města Kolína se zabývají v kolínském okrese a tím i ve městě Kolíně poskytováním služeb obyvatelstvu další podniky: Okresní podnik služeb v Kolíně /OPS/, Okresní podnik místního průmyslu v Českém Brodě /OPMP/, ~~Kxk~~ družstvo Kolínská nástrojárna a Dřevozpracující družstvo v Českém Brodě. V letošním roce zaměstnával OPS 691, OPMP 567 a obě družstva dohromady 677 pracovníků.

OKRESNÍ PODNIK SLUŽEB V KOLÍNĚ

Sídlo ředitelství OPS je v Kolíně III, Zahradní ulice čp. 46. Letos stálo v čele podniku toto vedení: ředitel podniku ing. Tolma, provozně obchodní náměstek Kučera, ekonomický náměstek ing. Beneš, technický náměstek ing. Vavrouch.

Podnik splnil letos všechny ukazatele plánu: výkony celkem v hodnotě 64 485 000,- Kčs, redukované výkony v hodnotě 35 783 000,-Kčs, produktivitu práce splnil na 100,2 % a dosáhl v přepočtu na jednoho pracovníka produktivitu v hodnotě

54 877,-Kčs. Podnik letos vypral 697 tun prádla, to je o 63 tuny více než vloni, a vyčistil a obarvil 270 tun šatstva, a to je o 25 tun více než v roce 1984. Zavedl letos také některé nové služby, jako např. střižovou službu, brošnění ozubených řetězů motorových pil, čistění čalouněného nábytku a stánkový prodej textilií, který však pro ztrátovost v závěru roku zrušil. Inovoval také některé výrobky. V roce 1985 došel na vnitřní trh výrobky za 15 897 000,-Kčs.

Podnik provedl během roku také, i když nevelké, opravy a modernizace svých provozoven, např. částečnou rekonstrukcí lázní, vybudování nové školkařské provozovny a modernizaci strojního vybavení průmyslové prádely.

Podnik se staral též o výchovu svého pracovního dorostu. Ve třech ročnících učňovského střediska se učilo 34 učňů a učnic v oborech: kadeřnice, zahradnice, chemička, sklenář, dámská krejčová, pánské krejčová, instalatér, truhlář, lakýrník a automechanik.

Úspěšné splnění plánu v roce 1985 třeba přičíst iniciativě a rozvinuté socialistické soutěži pracovníků v podniku. Do vyšších forem socialistické soutěže bylo zapojeno 79 % všech zaměstnanců, kteří uzavřeli 73 kolektivních závazků. V letošním roce soutěžilo 10 kolektivů o titul Brigáda socialistické práce, 26 kolektivů již tento titul mělo; 303 jejich členů již vlastnilo bronzový odznak, 108 stříbrný a 15 zlatý odznak BSP. 27 provozoven získalo titul "Provozovna vzorných služeb" a 13 dalších o tento titul usilovalo. Na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou vyhlásil podnik celopodnikový socialistický závazek, který byl na po-

čest slavných májových dnů ještě zpevněn. V podniku byly vytvořeny tři Komplexní racionalizační brigády na řešení úkolů vědecko technického rozvoje. Zaměstnanci podali 23 zlepšovacích návrhů.

OKRESNÍ PODNIK MÍSTNÍHO PRŮMYSLU

Okresní podnik místního průmyslu /OPMP/ má sice své sídlo v Českém Brodě, ale převážnou část služeb vykonává v Kolíně. V roce 1985 nesplnil plán výkonů, dosáhl hodnoty výkonů 104 499 000,-Kčs, ale to bylo o 3 206 000,-Kčs méně než vloni. Naproti tomu překročil plán redukováných výkonů, což svědčí opět o větším podílu práce na celkovém objemu výkonů. Také v tržbách od obyvatelstva dosáhl letos lepších výsledků než v roce 1984, a to je opět pozitivní jev. Tržby od obyvatelstva dosáhly absolutní hodnoty 4 232 000,-Kčs, zvýšení proti loňskému roku činí 3,4 %. Od obyvatelstva utržil podnik např. za zakázkové výrobky 158 000,-Kčs, za opravy rozhlasových televizních a jiných reprodukčních přístrojů 1 714 000,-Kčs, za opravy elektrospotřebičů a plynových spotřebičů pro domácnost 1 595 000,-Kčs.

VÝROBNÍ DRUŽSTVA

Výrobní družstva, z nichž opět většina pracuje v Kolíně,

nesplnila letos plán výkonů, dosáhla celkových výkonů v hodnotě 79 418 000,-Kčs, ale překročila plán redukováných výkonů produkcí za 47 898 000,-Kčs, což znamená obdobně jako u jiných organizací, poskytujících služby, větší podíl práce na celkovém objemu výkonů družstev. Také tržby od obyvatelstva byly letos vyšší než vloni a dosáhly výše 36 791 000,-Kčs. Kromě výkonů ve službách dodala družstva kolínského okresu na trh výrobky za 28 926 000,-Kčs, což je o 410 000,- Kčs více než v roce 1984. Pracovníci ve výrobních družstvech si vydělali v roce 1985 v průměru 2 692,-Kčs měsíčně.

Výrobní družstvo Kolínská nástrojárna, která má své sídlo a své ředitelství v Kolíně IV., Mostní ulice čp.70, oslavila letos 40.výročí svého vzniku a 120 let kolínského družstevnictví. Slavnostní schůze družstva k této příležitosti se konala dne 22.listopadu 1985 v Českém Brodě.

OKRESNÍ BYTOVÝ PODNIK

Okresní bytový podnik v Kolíně měl ke konci roku 1985 ve správě v kolínském okrese 4 265 bytů, z toho bylo 51,4 % bytů první kategorie, 26,4% druhé, 5,4 % třetí a 16,8 % čtvrté kategorie. Z celkového počtu spravovaných bytů byla opět největší část v Kolíně. Během roku 1985 modernizoval a rekonstruoval podnik 53 byty. Na opravy a údržbu bytů vynaložil letos 13 340 000,-Kčs a 52 % těchto oprav provedl vlastními pracovníky. Měl jich 201 s průměrným měsíčním výdělkem 2 538,-Kčs.

S P O J E

Součástí služeb, poskytovaných obyvatelstvu, jsou také služby spojové, poštovní, telefonní a telegrafní služby a také prodej novin a časopisů, který obstarává jedna organizační složka spojů, nazývaná "Poštovní novinová služba". Pro distribuci denního tisku a časopisů má tato složka spojů v kolínském okrese k dispozici 70 novinových stánků a prodejen, 80 kolportérů, 130 poštovních doručovatelů, 35 poštovních přepážek a 87 předplatitelských středisek. Ročně vyexpeduje odběratelům v kolínském okrese 15,5 miliónů výtisků novin a časopisů. Kromě ústředních deníků odebírají občané kolínského okresu 262 různých titulů časopisů a 150 různých titulů zahraničního tisku.

Z dalších služeb spojů se rozvíjí stále telefonní služba. V roce 1985 bylo v Kolíně téměř deset tisíc účastnických telefonních stanic, umožňujících automatické meziměstské i mezinárodní spojení každému účastníkovi, před 40 lety, v roce 1945 jich bylo v Kolíně 600 a všechny meziměstské hovory se spojovaly ručně. V celém okrese je na telefonní ústředny napojeno téměř dvacet tisíc účastnických telefonních stanic, to znamená, že každý pátý obyvatel okresu včetně kojenců a starých lidí má telefon; ve městě každý třetí. Telefonní ústředna v Kolíně, v nové budově v Jaselské třídě je samozřejmě automatická, ve venkovských obcích se ústředny postupně automatizují. Dne 23.června 1985 byla uvedena do provozu automatická telefonní ústředna v Týnci nad Labem.

Na konci roku 1985 bylo v kolínském okrese v provozu 9 727 hlavních telefonních stanic, z nichž bylo 9 329 zapojeno na automatickou ústřednu. Za letošní rok přibylo 510 telefonních stanic. Vedlejších telefonních stanic bylo letos v provozu 8 171.

Počet majitelů povolení televize se v průběhu letošního roku zvýšil o 319 na konečný stav 29 770 na konci roku a počet rozhlasových koncesionářů vzrostl za rok o 208 na 28 989. Televizorů i rozhlasových přijímačů je v okrese v provozu daleko více, neboť dnes už není zdaleka výjimkou, že v domácnosti jsou dva televizory, černobílý a barevný, nebo jeden stálý a druhý přenosný, nebo jeden v bytě a druhý v chatě nebo v chalupě a rozhlasových přijímačů je v rodině i několik. Na jedno povolení dnes může mít majitel několik televizorů a rozhlasových přijímačů, dříve musel mít na každý přístroj zvláštní povolení. Roste také stále podíl barevných televizorů na celkovém počtu, i když jsou stále ještě dost drahé. Ještě je tu rozhlas po drátě, který se využívá převážně v kancelářích, dílnách nebo jiných veřejných objektech. Počet rozhlasů po drátě v okrese byl letos 5 408 stanic se 12 167 reproduktory.

SBĚR DRUHOTNÝCH SUROVIN

Ke službám se řadí i sběr druhotných surovin jak od obyvatelstva tak i od průmyslových a jiných podniků. Sběr dru-

hotných surovin provádí podnik Sběrné suroviny Středočeského krajského národního výboru v Praze, který má v Kolíně čtyři sběrny. Sběr průmyslového odpadu provádí sběrna v Plynárenské ulici, potřebám občanů slouží sběrny v Jateční ulici, v Bezručově ulici a na Jiráskově náměstí.

V roce 1984 bylo v celém Kolíně sebráno 1 877 459 kg starého papíru, 1 541 395 kg železného šrotu, 112 964 kg starého textilu a 187 875 kg barevných kovů. Ve třech sortimentech byl plán sběru vysoko překročen, u sběru textilu dokonce na 187,7 %, jen ve sběru železného šrotu splněn nebyl a bylo dosaženo jen 90,6 % plánu.

V roce 1985 byla situace v plnění plánu sběru druhotných surovin ještě horší, i když bylo relativně sebráno větší množství odpadu. Plán byl splněn jen ve sběru papíru. Celkem bylo letos sebráno 2 065 754 kg papíru, 1 527 535 kg železného šrotu, 95 415 kg textilu a 156 046 kg barevných kovů. Navíc se letos začalo se sběrem skleněných střepeň, jichž bylo sebráno 37 930 kg. Ve městě je umístěno na různých místech, většinou u prodejen potravin, dvanáct kontejnerů na sběr skla.

CESTOVNÍ RUCH

V roce 1985 bylo v kolínském okrese v provozu 19 celoročních a tři sezonní ubytovací zařízení. V celoročních ubytovacích zařízeních bylo 623 lůžek a během roku byla tato ubytovací kapacita využita na 54,3 %, což je o něco méně než

v roce 1984, kdy procento využití celoroční lůžkové kapacity dosáhlo výše 58,2. Průměrná cena za ubytování na jeden den činila 37,20 Kčs. Počet hostů, ubytovaných v těchto celoročních zařízeních se letos proti loňskému roku také snížil; vloni zde bylo ubytováno 51 669 hostů, letos jen 41 063, z toho bylo 6 139 cizinců, což však bylo více o 802 než v roce 1984.

Ve třech sezonních ubytovacích zařízeních bylo 205 lůžek, které byly využity na 29,0 %, vloni byl stejný počet lůžek využit na 32,8 %. Sezonních ubytovacích zařízení letos využilo 3 597 hostů, vloni v nich bylo ubytováno 4 749 hostů.

19.

Ž I V O T N Í Ú R O V E Ň

Životní úroveň obyvatelstva, pokud ji posuzujeme jen podle peněžních ukazatelů, podle výše celkových příjmů a výdajů obyvatel, podle výše vkladů ve spořitelnách, se bezesporu letos opět zvýšila proti loňskému roku, i když nebylo na všech úsecích dosaženo plánovaných cílů.

Výše životní úrovně pracujících byla závislá na hospodářských výsledcích roku a ty byly letos v kolínském okrese pozitivní i přes nepříznivé klimatické podmínky zejména na začátku roku, kdy mrazivé počasí způsobilo značné výpadky v práci závodů. Průmyslová výroba splnila a v celku překročila plánem stanovené úkoly a také zemědělství se se svými úkoly vyrovnalo. Materiální základna pro zvýšení životní úrovně obyvatelstva byla tedy v okrese vytvořena.

Peněžní příjmy obyvatelstva vzrostly letos proti loňskému roku o 2,8 %, výdaje o 2,9 %. Vykázaly však podstatně pomalejší tempo růstu, než předpokládal plán, zejména nebylo dosaženo plánovaného předstihu výdajů před příjmy o 1,3 bodu,

neboť tento předstih činil jen 0,1 bodu a tato situace vedla opět ke zvyšování vkladů uložených obyvatelstvem ve spořitelně. Vkladový přírůstek je letos o 9 % vyšší proti roku 1984.

PŘÍJMY OBYVATELSTVA

Příjmy obyvatel kolínského okresu dosáhly letos výše 1 884 800 000 Kčs, z toho činily příjmy z platů a mezd pracujících 1 020 000 000,- Kčs, z odměn členů jednotných zemědělských družstev 178 300 000,-Kčs, ze sociálních příjmů obyvatelstva 493 300 000,-Kčs. Proti roku 1984 byly letos celkově příjmy obyvatel okresu vyšší o 51 800 000,-Kčs, to je o 2,8 %, ačkoliv plán počítal se zvýšením o 3,9 %. Rozhodující kategorie příjmů, platy a mzdy, se vyvíjely v souladu s plánem, zvýšení proti roku 1984 zde činí 22 100 000,-Kčs. Odměny členů jednotných zemědělských družstev vzrostly letos o 4 300 000,- Kčs proti roku 1984.

Dávky sociálního zabezpečení vykázaly letos nejrychlejšího růstu ze všech rozhodujících položek příjmů obyvatel, i když také nedosáhly tempa uvažovaného plánem; proti roku 1984 byly vcelku o 21 700 000,-Kčs vyšší, to je o 4,6 %. Důchody se na tomto vzestupu podílely částkou 13 400 000,-Kčs, to znamená, že proti roku 1984 vzrostly o 3,8 %. Vedle všeobecně vyšších průměrných výdělků jako základu pro vyměřování důchodu, který je pak samozřejmě vyšší, byl jejich vývoj ovlivněn i růstem počtu příjemců důchodů a realizovanými letos úpravami, zvýšením důchodů přiznaných před 1.lednem 1971, a zvýšením hranice

minimálního důchodu, který je jediným zdrojem příjmů. Na důchodech bylo v roce 1985 vyplaceno v kolínském okrese celkem 392 259 000,- Kčs.

Z ostatních dávek sociálního pojištění dostali občané kolínského okresu za rok 1985 vyplaceno na nemocenských dávkách 28 525 000,-Kčs, na přídavcích na děti 56 255 000,-Kčs, na podporách v mateřství 6 545 000,-Kčs, na mateřských příspěvcích 5 519 000,-Kčs, na podporách při narození dítěte 1 546 000,-Kčs a při ošetřování nemocného člena domácnosti 2 651 000,-Kčs. Na zvýšení jednotlivých dávek, u nemocenských dávek o 6,8 %, u přídavku na děti o 4,8 %, u mateřského příspěvku o 21,8 % proti roku 1984 se projevila opatření uskutečněná od 1.ledna 1985 ve směru zvýšení těchto dávek. Pokles podpor poskytovaných při narození dítěte a podpor při ošetřování nemocného člena domácnosti je způsoben nižším počtem narozených dětí.

VÝDAJE OBYVATELSTVA

Celkové výdaje obyvatelstva kolínského okresu za rok 1985 dosáhly částky 1 903 600 000,-Kčs, to je o 53 600 000,-Kčs více než v roce 1984. Z této celkové částky vydali občané za nákupy v maloobchodě 1 511 900 000,-Kčs a za služby 213 400 000,-Kčs.

Hlavní položka ve výdajích obyvatelstva, nákupy v maloobchodě, se proti roku 1984 zvýšily o 44 600 000,- Kčs. Na

tomto zvýšení se podílely všechny druhy nákupů potravinářského i průmyslového zboží kromě nákupů v prodejnách oděvů, které ani nedosáhly úrovně loňského roku. Nabídka potravinářského zboží byla po celý rok na dobré úrovni. Velmi dobré bylo zásobení vánočního trhu, byl dostatek vánočních kolekcí, ryb i vánočních stromků. Proti loňsku se podstatně zlepšily dodávky pomerančů, mandarinek a banánů.

Problémy v maloobchodě přetrvávaly v zásobování některými druhy průmyslového zboží, které jsou dlouhodobě nedostatkové. V textilu byl nedostatek tepláků a teplákových souprav zejména větších velikostí, vlněných ponožek, dámského i pánského bavlněného prádla, pyžam. V obuvi chyběly gerlachky, zimní textilní obuv a některé druhy sportovní obuvi. V sortimentu drobného zboží a domácích potřeb nebyl dostatek elektrických sporáků, akumulčních kamen, elektrických ohřivačů, mrazniček, ledniček, barevných televizorů a také toaletního papíru. Prodejny stavebnin byly vcelku po celý rok dobře zásobeny stavebním materiálem, nedostatek byl pouze typisovaných oken a dveří.

U tržeb za služby byl po většinu roku zaznamenáván pokles proti předešlému roku, až ve druhém pololetí se situace poněkud zlepšila, takže nakonec přece jen převýšily loňskou skutečnost aspoň o 0,5 %.

Poměrně vysoký nárůst tak zvaných osobních výdajů obyvatelstva o 4,9 % ovlivnil zejména nákup valut u pobočky Státní banky československé v Kolíně na zahraniční zájezdy do kapitalistických států. V roce 1985 zde nakoupili obyvatelé kolínského okresu západní valuty za 10 815 000,-Kčs, zatímco v ro-

ce 1984 na tento účel vydali jen 7 689 000,- Kčs.

VKLADY A PŮJČKY OBYVATELSTVA

Celkový objem vkladů obyvatel kolínského okresu v pobočkách státní spořitelny se v roce 1985 proti roku 1984 zvýšil o 43 900 000,- Kčs a dosáhl výše 1 562 780 000,- Kčs. Průměrný vklad na jednoho obyvatele okresu činil 16 271,- Kčs a byl o 835,-Kčs vyšší než v roce 1984. Během roku 1985 si občané uložili u státní spořitelny 244 997 000,- Kčs, to je o 11 417 000,- Kčs více než v roce 1984. Ze svých vkladních knížek a sporožirových účtů si během roku 1985 vybrali celkem 311 195 000,-Kčs a to je o 21 953 000,-Kčs více než za celý rok 1984.

Objem půjček poskytnutých státní spořitelnou občanům kolínského okresu se ve srovnání s rokem 1984 letos zvýšil o 1 400 000,-Kčs a ke dni 31.prosince 1985 dosáhl výše 201 111 000,-Kčs. Z toho činily půjčky na bytovou výstavbu 93 579 000,-Kčs, na nákup zboží 23 850 000,-Kčs, osobní půjčky 24 407 000,-Kčs a novomanželské půjčky 57 497 000,-Kčs. Na jednoho obyvatele okresu tak připadá průměrně 2 094,-Kčs půjček.

ZDRAVOTNICTVÍ

Životní úroveň obyvatelstva zvyšují u nás výhody socialistického zdravotnictví. Nemusím zvláště připomínat, že veškerá zdravotnická péče, ať lékařská ve zdravotnických střediscích či nemocnicích a klinikách, nebo ošetrovatelská v lázních a ozdravovnách je u nás v Československu poskytována všemu obyvatelstvu zcela bezplatně. Lékařská péče je na vysoké úrovni odborné i materiální, zejména péče o matku a dítě a péče o starou generaci.

Základním článkem zdravotnické soustavy jsou územní zdravotnické obvody, kde se léčí 80 až 90 % nemocných. Koncem roku 1985 bylo v kolínském okrese 12 územních obvodních zdravotnických středisek, 5 lékařských stanic, do nichž lékaři k ordinacím dojížděli, a 23 poraden pro děti. Vedle těchto územních středisek jsou ještě ambulantní zdravotnická zařízení v některých průmyslových závodech a v některých ústavech a úřadech. V roce 1985 tvořilo síť závodních zařízení 11 zdravotnických středisek a 6 lékařských stanic. V kolínském okrese jsou dále dvě nemocnice s poliklinikami, v Kolíně a v Českém Brodě. Kolínská nemocnice má 707 lůžek, poliklinika 19 oddělení; vedle toho je v Kolíně ještě samostatná léčebna pro dlouhodobě nemocné, která má 90 lůžek. Koncem roku působilo v kolínském okrese 263 lékařů. Na jednoho lékaře připadalo v roce 1985 jen 361 obyvatel, zatímco v roce 1984 to bylo ještě 372 obyvatel.

Zajímavý je údaj, jak lidé v roce 1985 stonali. V kolínském okrese bylo letos 38 887 pojištěnců a ti onemocněli bě-

hem roku 29 779 krát a utrpěli 2 697 úrazů. Celkem prostonali za rok 565 950 kalendářních dnů.

SOCIÁLNÍ PÉČE

Naše socialistická společnost organizuje rozsáhlou péči o všechny skupiny obyvatelstva. O péči o rodinu, děti a mládež jsem psal v kapitole "Školství" a některé údaje jsou i v kapitole "Veřejný pořádek", o výdajích na sociální péči jsem se zmínil v této kapitole v oddíle "Výdaje obyvatelstva". Nyní ještě několik údajů o péči o staré, invalidní a trvale neschopné žít normálním životem občany. Na našem okrese jsou nyní tři sociální ústavy pro občany vyžadující trvalou péči, a to ústav Buda u Zásbuk pro dospělé, který má 54 míst, a ústavy pro mládež v Bylanech a v Červeném Hrádku, oba s kapacitou 110 míst dohromady. Ústav sociální péče pro mládež v Červeném Hrádku byl otevřen 1. září 1985 v adaptovaných prostorách dosavadního domova důchodců. Po této změně zůstalo v okrese pět domovů důchodců, v nichž je dohromady 375 míst; z nich je jeden domov důchodců v Kolíně II, v ulici Nad zastávkou.

Městský národní výbor v Kolíně má zpracovaný dokument nazvaný "Soubor opatření v péči o staré občany včetně zdravotnictví ve městě Kolíně", podle něhož organizuje starost a péči o kolínské občany vyššího věku a pravidelnými kontrolami zjišťuje stav této péče ve městě. V kronikách za minulá léta a také v této kronice jsem již psal o tom, jak si Městský ná-

rodní výbor v Kolíně váží starších spoluobčanů, sleduje jejich životní jubilea a přichází jim svými orgány k těmto příležitostem blahopřát.

Stále se rozšiřuje pečovatelská služba poskytovaná starým a nemocným občanům města v jejich bytech, která se skládá z obstarávání nákupů v obchodech, donášení obědů, úklidu a péče o osobní hygienu starých lidí. Přechází se na vyšší formu poskytování pečovatelské služby budováním domů s pečovatelskou službou. V Kolíně byl na dům s pečovatelskou službou přebudován a modernizován nájemní dům čp. 538/IV v Havlíčkově ulici, ve kterém je připraveno 16 malých bytů pro staré občany vyžadující pečovatelskou službu, ale pro nedostatek bytů v Kolíně a také proto, že staří lidé se už nechtějí stěhovat ze svých dosavadních bytů do jiných, třeba pohodlnějších, zůstává tento dům obsazen dosavadními uživateli a vlastně svoji funkci neplní. Přesto Městský národní výbor v Kolíně doufá, že staří lidé pochopí výhody domu s pečovatelskou službou, a proto připravuje další takové domy ve městě. Před několika lety koupil od soukromníka dům čp. 113/II v ulici Nad zastávkou s tím, že jej přebuduje na dům s pečovatelskou službou. Okresní stavební podnik v Kolíně, který má adaptaci domu provádět, již několik roků odkládá samo zpracování projektu adaptace. Dům byl ostatně dosud obydlen a teprve ve druhé polovině letošního roku byl pro adaptování uvolněn. Předpokládá se, že adaptace nákladem dvou miliónů korun bude hotova asi za dva roky a potom bude v domě osm samostatných malých bytů. Dále se počítá asi v roce 1988 se zahájením nové výstavby domu s pečovatelskou službou, na nějž je již zpracován projektový úkol, náklad má činit pět miliónů korun, dům má být tří-

podlažní s výtahem a má mít 14 bytů pro jednu osobu a 2 byty pro manželské páry, byt pro domovníka, lékařskou ordinaci, jídelnu a společenskou místnost. Budování domů s pečovatelskou službou pokračuje v Kolíně trochu pomalu. Pamatuji se, že první návrh na vybudování takového domu v Kolíně podala v radě Městského národního výboru soudružka Marie Urbanová už někdy v roce 1966, tedy před dvaceti lety. Sám jsem při jednom z nesčetných jednání o výstavbě nového sídliště v oblasti zvané "U Jána" navrhoval asi před deseti lety, aby v nové výstavbě v rámci komplexní vybavenosti sídliště byl postaven samostatný pension pro důchodce s pečovatelskou službou, návrh však byl architektem odmítnut s tím, že v normách vybavenosti sídliště takový objekt není.

Od loňského roku je v provozu v Kolíně V v budově na Jiráskově náměstí středisko osobní hygieny, kam docházejí nebo jsou autem Okresního ústavu sociální péče dováženi nemocní a staří občané města a je jim tam poskytována kompletní osobní hygiena, vanová koupel, pedikura, vyprání osobního i lůžkového prádla atd. Středisko se plně osvědčilo.

O kulturní a společenské vyžití starých kolínských občanů se ve městě stará Městský národní výbor v Kolíně a jeho zařízení. Pořádá pro ně zdarma koncerty, filmová představení, plesy, zájezdy a zajišťuje jim slevu na vstupném do divadla. Ve městě udržuje v provozu tři Kluby důchodců, jeden byl letos 4. listopadu otevřen v tak zvaném "Agitačním středisku" v Kolíně II v ulici Rimavské Soboty.

Někteří důchodci, pokud jim to zdravotní stav dovoluje, dále pracují a póbírají pak důchod i výdělek ze svého zaměst-

nání. Pokud pracují v dělnických povoláních, mohou si vydělat jakkoli vysokou částku za rok, důchod se jim nekrátí:, pokud pracují dále v administrativě, smějí si vydělat nejvýše za rok 22 000,-Kčs, do této částky dostávají důchod nezkrácený, vydělají-li si více, důchod se jim přiměřeně krátí. V aparátě Městského národního výboru v Kolíně pracovali v roce 1985 čtyři důchodci, v Technických službách města Kolína 49 důchodců, v Městském kulturním středisku 23, v Městské správě kin 13 a v Drobné provozovně 5 důchodců. Městský národní výbor v Kolíně udržuje stále styk se svými bývalými zaměstnanci, kteří jsou už v důchodu. Jednou za rok, zpravidla před koncem roku, pozve své bývalé funkcionáře a zaměstnance na radnici na besedu se současnými funkcionáři města, pohostí je a každému věnuje i dárek na důkaz toho, že je stále považuje za své a váží si jich. Tak tomu bylo i letos. Podobně to tak dělají i kolínské průmyslové závody, ústavy, úřady a jiné organizace.

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE O MĚSTU A OKRESU

Počet obyvatel kolínského okresu rok od roku stále klesá. Během roku 1984 ubylo 547 obyvatel. Ke dni 31.prosince 1984 žilo na území kolínského okresu 95 190 obyvatel, z toho bylo 49 205 žen.

V okrese se v roce 1984 narodilo 1 126 dětí, což bylo o 72 dětí méně než v roce 1983. Ve srovnání s rokem 1974, kdy počet narozených dětí dosáhl zatím nejvyššího čísla, to bylo

dokonce o 618 dětí méně. V loňském roce zemřelo na území okresu 1 406 osob. Přirozený úbytek obyvatelstva za rok 1984 tedy činil 280 osob. O něco méně činil úbytek, způsobený migrací obyvatelstva, 267 osob. Během roku 1984 se do okresu přistěhovalo 1 423 osob, ale současně se za stejnou dobu 1 690 osob vystěhovalo z okresu.

V roce 1984 byl proti roku 1983 i úbytek v počtu sňatků uzavřených před národními výbory kolínského okresu. Vloni jich bylo uzavřeno 685, o 24 méně než v roce 1983. Počet rozvodů však stoupl: v roce 1983 připadalo na sto uzavřených sňatků 32,3 rozvodů, v roce 1984 již 39,3 rozvodů. Zvýšil se i počet povolených umělých potratů: v roce 1983 bylo povoleno na sto narozených dětí 68,3 přerušení těhotenství, v roce 1984 již 78,3. V roce 1984 se tedy mohlo narodit o 882 dětí více, než se jich skutečně narodilo, kdyby umělé potraty nebyly povoleny.

Město Kolín mělo ke dni 31.prosince 1984 celkem 30 879 obyvatel, z toho 16 014 žen.

Úbytek obyvatelstva kolínského okresu pokračoval i v roce 1985. V prvním pololetí letošního roku se narodilo v okrese 584 dětí, což je o tři více, než ve stejném období roku 1984. Zemřelo 776 osob, takže přirozený úbytek obyvatel za první pololetí roku 1985 činil 192 osob. Byl ještě zvýšen o 36 osob migrací obyvatelstva, neboť do okresu se v prvních šesti měsících roku přistěhovalo 661 osob a 697 jiných se vystěhovalo. Celkově tedy ubylo za první pololetí 1985 228 obyvatel. Ke dni 30.června 1985 měl kolínský okres 94 962 obyvatel a z toho bylo 49 096 žen. V prvním pololetí 1985 bylo v okrese uzavřeno 320 sňatků a 135 manželství bylo rozvedeno; rozvodový

index, to je počet rozvodů na sto sňatků, se tak hrozivě zvýšil z 37,6 v prvním pololetí roku 1984 na 42,2 v prvním pololetí letošního roku.

Město Kolín mělo 30.června 1985 celkem 30 941 obyvatel, z toho bylo 16 051 žen.

Ke dni 30.zářít 1985 žilo v kolínském okrese 94 868 obyvatel, z toho 49 052 žen. Za tři čtvrtletí letošního roku ztratil okres 322 obyvatel.

Město Kolín mělo ke dni 30.zářít 1985 celkem 30 910 obyvatel a z toho bylo 16 036 žen. Od začátku roku v něm přibylo 31 obyvatel.

Ke dni 31.prosince 1985 žilo v kolínském okrese 94 727 obyvatel, z toho 48 999 žen.

Během roku 1985 se narodilo 1 099 dětí, to je o 27 méně než v roce 1984 a proti roku 1974, kdy se jich narodilo nejvíce, o 645 dětí méně.

Za rok 1985 zemřelo v okrese 1 427 osob, o 21 lidí více než v roce 1984. Přírozený úbytek obyvatelstva kolínského okresu za rok 1985 dosáhl počtu 373 osob, to je o 93 lidí větší úbytek než v roce 1984.

Do okresu se letos přistěhovalo 1 458 osob a 1 548 se jich vystěhovalo, takže i v migraci obyvatelstva zaznamenal letos kolínský okres pasívum, úbytek 90 osob.

Celkem tedy v roce 1985 ubylo na území kolínského okresu 463 obyvatel; ve srovnání s rokem 1984 byl letošní úbytek obyvatelstva vcelku o 84 osob menší.

V roce 1985 bylo v kolínském okrese uzavřeno 703 sňatků a jejich počet tedy proti loňsku vzrostl o 18. Na sto uzavře-

ných sňatků připadlo 35,6 rozvodů, což znamená, že na úseku rozvodovosti bylo zaznamenáno malé zlepšení proti roku 1984, kdy index rozvodovosti dosáhl výše 39,3, a také v druhé polovině roku bylo rozvádění manželství trochu přibrzděno, protože na konci prvního pololetí se index rozvodovosti vyšplhal až na hrozivé číslo 42,2. Naproti tomu dále rostl počet povolení k umělým přerušování těhotenství, letos dosáhl 80 povolených potratů na sto narozených dětí, zatímco vloni to bylo "jen" 78,3. Vedle 1 099 dětí narozených v roce 1985 to bylo vlastně dalších 800 dětí, kterým nebylo dovoleno, aby se narodily.

Město Kolín mělo v poslední den v roce 1985 celkem 30 905 obyvatel, z toho 16 048 žen. Vývoj v počtu obyvatelstva města Kolína byl v letošním roce zvláštní: v prvním pololetí přibylo 62 obyvatel, ve třetím čtvrtletí jich 31 ubylo a v posledním čtvrtletí ještě ubylo 5 obyvatel, takže za celý rok 1985 zaznamenalo město Kolín přírůstek 26, slovy: šestadvaceti obyvatel. Tento údaj se týká jen Kolína bez koncem roku připojených Sendražic.